

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra Negyedévre		Felelős szerkesztő: HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.
--	--	--	--

Arany- és Petőfi-szobor Debreczenben.

Debreczen, november 19.

Az elmúlt hét, Csokonai hete volt. A költő születésnapjának alkalmából virágzásba borult a Csokonai kultusz rózsafája s szép virágokat hajtott.

A Csokonai-kör felolvasó ülésén elhangzott elnöki megnyitó igen helyesen mondott dicséretet Debreczen multjáról. Debreczenről, amelynek lakossága mindenkor elsősorban volt ápolója a tudományoknak és nemzeti irodalomnak. Igen helyesen jegyezte meg az elnöki megnyitó, hogy a tizenötödik századtól kezdve két század éven keresztül Debreczen központja volt a magyar irodalomnak s a mult század elején majdnem központja lett a magyar színeszetnek is, amely olyan szoros összefüggésben áll a művészetek másik ágával, az irodalommal.

A Csokonai-kör tudós elnöke azt a feladatot jelölte meg az irodalmi társaság működése végcéljául, hogy ha többé nem is lehet központja az irodalom irányításának Debreczenben, de legalább legyen városunk egy hatalmas *gócpontra*, amely ragadja magához az

irányítást északkeleti Magyarország irodalmi fejlődése e tekintetében. S legyen hatással arra az irodalmi alakulásokra, amelyek lehetnek modernnek, újszerűek, de mindenkor a modern és újszerű fogalmak helyes magyarázatai szerint. Mindazt fel kell szívni a magyar irodalomnak a modern haladásból, ami üdvös célra vezető, de semmit sem, ami nem nemzeti, nem magyar.

Mi hiszszük és reméljük, hogy ha sok olyan lelkes barátja volna ennek a felvetett szép eszmének, mint Géressy Kálmán, Szávay Gyula, Kardos Albert dr. és a Csokonai-kör meg néhány oszlopos tagja, valóban hatalmas gócpontot lehetne teremteni itt a legmagyarabb város falai közt a magyar irodalom munkáinak számára.

Szorosan függ össze ezzel a megindított mozgalommal, az a szép, nemes törekvés, amelynek igen sok-sok debreczeni ember nevében adott kifejezést Kardos Albert dr., aki felhívja Debreczen közönségét, hogy adakozzanak egy városunkban létesítendő Arany- és Petőfi-szoborra.

Csokonaiak már áll a szobra Debreczen egyik legszebb terén. Szerencsés volt ezzel a szoborral Debreczen, mert az ország egyik legzseniálisabb művésze mintaszerűen sikerült műemléket kapta a Csokonai-szoborban.

Petőfi semmivel sem lehet idegenebb Debreczenre nézve, mint Csokonai. Hiszen Petőfi is itt lakott, itt színeszkedett nálunk. Szintazonképen Arany János, aki a debreceni főiskola növendéke volt s itt csapott fel a nemzet napszámosának, mint az idő tájban a színészek magukat nevezni szokták.

Mindketten az ország költői első sorban, de egy kicsit és külön a mieink ők, debreczenieké.

A két tervezett szobor érdekében megindított mozgalom felzavart hullámainak nem szabad elsimulni Csokonai hetének elmúlásával. Ébren kell tartani az ezen irányban megnyilatkozott lelkesedést.

Arany János és Petőfi Sándor költészetének fényét ne rejtgezzük véka alá a legmagyarabb város falai között, hanem igenis állítsunk maradandó műremekeket a kiváló szellemóriások emlékének.

A Csokonai-kör által megindított mozgalom vezetéséből vegye ki részét a társadalom épen úgy, mint a hivatalos világ, Debreczen város és Hajdu vármegye törvényhatósága is.

Ez esetben sikerülni fog a nemes terv, amelynek minden körülmények közt sikerülnie is kell.

A Csokonai-kör feladatai.

Géresi Kálmán elnöki megnyitója a Csokonai-kör 1910. nov. 17-iki ünnepi ülésén. —

T. Csokonai Kör, t. Közönség!

Mi a hazaszeretnek fejlődési, terjeszkedési iránya és folyamata? Alulról halad-e az fölfelé, úgy hogy az egyének született ember, miután a természet nagy törvényénél fogva a családban és annak szeretetében már megtalálva a hazának első csiráit, lassankint társadalommá alakul, bizonyos földön állandóan megtelepedik és ekkor újra érzi, hogy nemcsak a család, hanem a társadalom iránt is vannak kötelességei, fentartási, fejlesztési ösztöne.

Vagy felülről lefelé halad a hazaszeretet termékenyítő áramlata? A nemzeti történelem dicső vagy szomorú, de mindig lelkesítő figyelmeztetése, tanítása, a hősök és mártírok emléke és példája, a szónoklat és költészet varázshatása száll-e ránk, a szónokban, ki leborul a nemzet nagysága előtt, a költőben, ki a földre mutat, melyen annyiszor folyt az apák vére és szomorú

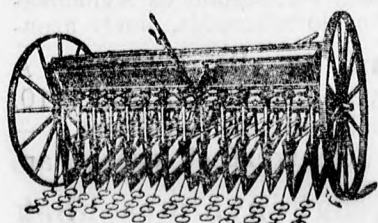
idők alkonyán vigasztal, hogy a négy folyó s a hármas bérc hónapban kilebbent a tavasz lehelle. Én úgy érzem, hogy e két hatás találkozik egyesül és így jön létre a hazaszeretet, mint az egész nemzetet átható eszme. Gyökerei ott vannak az édesanyában, aki szül, az anyaföldben, amely táplál, az anyanyelvben, mely füllünkbe zeng. Érzése általános, szegény és gazdag, művelt és kevésbé művelt épen úgy befogadja, mint a hitet. A művelt ember érzésénél, ki a Buda Mohács Nándornál elfutó Dunának történeti értelmén borong, mivel sem értéktelenebb a meg: „Ki a Tisza vizét issza, vágyik annak nép fiáé, ki azt a népdal naiv szavaiban érzi szíve vissza.”

Tehát azon a hazaszereteten kívül, mely a Széchenyiek agyát és szívet összetörte, a mely a küzdés, a nemzeti veszedelem idején az életet kéri és kapja áldozatul, van egy másik is, egy általánosabb, egy ugyszólva mindennapi kenyerünket képező érzés, mely abban a kötelességérzetben áll, hogy nemzetünk anyagi és szellemi birtokkincsét valami akármilyen kevés munkával mindenkinek gyarapítani kell. Nagy tetteket mindenkitől

nem vár a haza, talán nem is volna jó, ha a nagy tettek elnyomnák a kistetteket. Hiszen az élet kis tettekből áll, lelkesedésnek, munkának, önmegtartóztatásnak, energiának, erkölcsi fegyelmzésnek áldozati parányiból. Ezeknek összesége és milyensége alkotja meg egy nemzetnek alapszövetét és ennek jószágában van a nemzet valódi ereje. Tudomány, művészet, költészet ékítést adhat e szövetnek, államférfiak bölcsesége szabhat belőle viselő és védő ruhát, de a lényeg mindig a nemzeti összes nagy munkának folytonos alkotása.

Engedje meg a t. Csokonai Kör, ha ilyen gondolatok képesen vetek egy pillantást, egy bucsupillantást a Csokonai Kör eddigi működésére. Visszaemlékezem a Kör bölcsőjére, amely mellett én is ott állottam. Első sorban kitiűzött célunk volt a Csokonai költészetére, életére, műveire vonatkozó érdeklődést felbreszteni és városunkban épen úgy, mint országszerte ébren tartani. Nem hanyagoltunk el semmit, hogy ezt a célt szolgáljuk. A Csokonai életére, műveire és költészetére vonatkozó ismertető, méltató értékesek, adalékok hosszú sora vonult fel a

King amerikai
és budapesti Férfi
CIPÓK.

BÉKÉS LAJOS DEBRECZEN

Piacz u. 46. — Telefon 304.

== Kalap-, Uri divat és Fehérnemű üzlet. ==

Legújabb szerkezetű »Államgépgyári« gözcséplőkészletek, 1911. évi gyártmány, benzín-, szivógáz és nyersolajlokomobilok, losonci egyszerű és kombinált **vetőgépek**, resicai **acélekék**, **boronák**, valamint egyéb talajmívelőeszközök, **rőpavágók**, **szecskaavágók**, **kukoricamorzsológ**, eredeti Kalmár-féle gabonatisztítórosták stb. stb.

Legjobb szabásu

FÉRFI INGEK

készítője.

Árjegyzékkel és legelőnyösebb árajánlattal szívesen szolgál

a Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának
vezérigynöksége,

Debreczeni képviselő, Hatvan-u. 8.

A perrendtartás vitája.

A képviselőház ülése.

A tegnapi nap izgalmainak nyoma sem látszik: nyugodt, csöndes hangulatban folyt a Ház mai ülésén a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslat vitája. A kormánypárt részéről Szivák Imre szólalt föl, az ellenzék részéről pedig Sággy Gyula és Lengyel Zoltán; mindannyian a javaslat mellett beszéltek és dicsérték annak nagy előnyeit. Egyedül a román nemzetiségiek szóoka: *Pop Cs.* István támadta a javaslatot, ami nem volt meglepő, hiszen *Pop-Csicsónak* talán román tárgyalási nyelv is kellene egyebekben kívül. Részletes tudósításunk a mai ülés lefolyásáról itt következik:

Návay Lajos alelnök negyed tizenegy órakor megnyitja az ülést.

Felolvasták az interpellációs könyvet, melybe *Ugron Gábor* és *Barta Ödön* jegyzett be interpellációt.

Következett a polgári perrendtartásról szóló javaslat tárgyalása.

Az ügyvédek védelme.

Szivák Imre volt ma az első szónok. Nagy elismeréssel szól a javaslatról, bár el kell ismerni, hogy kisebb-nagyobb fogyatékozások itt-ott vannak benne. Az értékhatár felállítását nem tartja helyesnek addig, míg a bírói rendszer körül bizonyos korrektívumok nem történnek. Az albirákat át kellene venni a társas bíróságokhoz, a jobb erőket ki kellene léptetni s esetleg magasabb hatáskörrel ellátni. A bírók hivatása és fizetése között nincs meg az arány, inkább kevesebb bíró legyen, de nagyobb fizetéssel. A Kuriát vissza kellene adni eredeti hivatásának. Ma a Kuria túl van terhelve munkával. A választási bíráskodást nagyon szépen ellátná a közgazgatási bíróság. Majd rámutat az ügyvédek helyzetére. Az ügyvédi kar etikai autonóm viszonyai egy rég elavult szabállyal, az ügyvédi rendtartással van szabályozva. Ezeknek a viszonyoknak modern alapokra fektetését óhajtja a polgári perrendtartásban. Óhajtja, hogy az ügyvédség a kinevezéseknél nagyobb mértékben vétessék figyelembe.

Igazi haladás a jogszolgáltatásban csakis a jogérzetnek minden társadalmi rétegben való behozatalával képzelhető. Ezért az elmondottakra felhívja az igazságügyminiszter figyelmét.

Sággy és Lengyel.

Sággy Gyula: Örömmel üdvözlö a javaslatot. Az értékhatár fölemelését megnyugvással látja, mert az egyes bíró szerinte igazságosabb ítéletet hozhat, mint társas bíróság. Az igazságszolgáltatás olcsóbbodását várja a törvénytlő, mert az egyes bíróságok szaporítása folytán a felek könnyebben a bírósághoz férhetnek. Helyesli a kereskedelmi és váltótörvényszék eltörlését. A könyvkivonati illetékesség dolgában a javaslat eredeti szövegének főtartása mellett van. Kisebb váltóperekben nem hiva az ügyvédi kényszer alkalmazásának, azért az igazságügyi bizottság módosításával szemben az eredeti szöveg mellett foglal állást. A tehetséges ügyvédek azért így is meg fognak élni, a tehetségtelenekért, akik leszorulnak, nem lesz nagy kár. (A Kossuth-párt nevében elfogadja a javaslatot. (Helyeslés a Kossuth-párton.)

Lengyel Zoltán: Örömmel látja, hogy a Ház a jogszolgáltatás terén komoly munkához látott. A javaslatot kitünőnek tartja, de igazságszolgáltatásunk nincs hozzá berendezve, azért ezt kellene modern alapokra fektetni. Bíránk agyon vannak terhelve. Az ügyvédek túlságos nagy száma is rontja a jogszolgáltatást. Nagy közérdek fűződik ahhoz, hogy mindenki ne lehessen ügyvéd Magyarországon. A magyar nemzet mérték-próbájának tekintti e javaslat törvényerőre való emelését és kijelenti, hogy örömmel el is fogadja.

A románok szóoka.

Pop Cs. István kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el, mert sérti tizenkét millió magyar ajku népet. (Nagy zaj). Kifogásolja a javaslatot, mert csak magyar nyelven lehet keresetlevelet benyújtani. (Zajos helyeslés).

Fölkiáltások: Talán oláh nyelven!

Pop Cs. István: Ezzel a javaslattal a nemzet ellen merényletet követnek el. (Zaj). Követeli, hogy azon a nyelven perlekedjenek, a milyen a vidék nyelve.

Fölkiáltások: Tanuljanak magyarul.

Ahorvát pragmatika.

Barta Ödön mondta el ezután a horvát

vasuti pragmatika ügyében interpellációját, melyet hármasságban intéz a miniszterelnökhöz, mert a miniszterelnök egyszersmind horvát miniszter is, a király személye körüli miniszter is és mint ilyen közvetítő Horvátország és a király között. Véleménye szerint a törvény felületes szövegezéséről és hibás kifejezésekről lehet szó. E közjogi botlásokat rosszhiszeműséggel használták ki ellenünk, úgy hogy most már a horvát történetírók azt hirdetik, hogy horvát állam van s hogy Horvátország reálunióban van Magyarországgal. Kérde: mi igaz azokból a hírekből, melyek szerint a horvát bán a horvátok követelése szerint óhajtja a pragmatikát rendezni?

Khuen-Háderváry Károly gróf miniszterelnök elismeri, hogy egyesek veszélyes tetteket állítottak fel, de lesz mód arra, hogy ezek a törekvések erőre ne kapjanak. Ami a bán által ígért állítólagos egyezményeket illeti, kijelenti, hogy azok a magyar nyelv és a magyar közjog rovására nem történhetnek. Eféle alkudozások teljesen megengedhetlenek s ilyeneket a bán nem folytathat. Szóló ismeri a bán és működését. Kiemeli, hogy a bán állását a magyar kormány és főleg szóló bizalmából foglalta el. A bán a magyar kormánynak felelős minden tényéért. Ami a vasuti pragmatikát illeti, azzal furcsa helyzetben vagyunk. A törvény nyomban a meghozatala után nagy visszatetszést keltett Harvátországban, az előző kormány három bán is elhasznált, más és más módszerrel próbálkoztak, de a közvéleményt nem sikerült megváltoztatni. A nyelvkérdést csakis azon határon belül lehet rendezni, melyet az 1868:XXX. törvény megenged.

A miniszterelnök válaszát *Barta Ödön* is, a Ház is tudomásul vette.

Ugron Gábor elhalasztotta interpellációját, mire az ülés délután 3 órakor véget ért.

Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa ma délelőtt 11 órakor ülést tartott Budapesten dr. *Popovics Sándor* bankkormányzó elnökletével. Az ülés egyhangulag elfogadta a bankprivilegium meghosszabbítására vonatkozólag a két kormány között létrejött meg egyezést és felhatalmazta a bank vezetőségét, hogy kellő időben rendkívüli ülést hívjon egybe és ez határozzon véglegesen a bankprivilegium meghosszabbításának ügyében.

Kör felolvasó gyűlésein és kiadványaiban, a rá vonatkozó ereklyéket és irodalmat gyűjtöttük és gyűjtjük, egyet-mást a pusztulásból mentettünk meg. De még ezen a téren is maradt elég tennivaló, ami utódainkra marad és amelyek Körünknek mintegy cégbeszűletére tartozók. A Csokonai műveinek egy kimerítő életrajzzal és tudományos apparátussal ellátott kritikái, valamint eshetőleg illusztrált kiadása, elég nehéz dolgok, mert összeköttetésben vannak az alkalmas írói és művészi erők megtalálása mellett az anyagi eszközök kérdésével is.

De már Körünk keletkezésekor szemünk előtt lebegett a Csokonai-kultuszon kívül egy általánosabb, szerintem még fontosabb cél is. És előttem ezen célnak fontossága, midőn az elmúlt évekre visszatekintek, csak még jobban emelkedik és tulajdonképpen ennek elérésében látom és érzem a Csokonai Körnek feladatát, létezésének jogosultságát és szükségét.

T. Csokonai Kör! Debrecen a 16-ik század közepétől a 17-ik és 18-ik században még a 19-ik elején is, a magyar művelődés és irodalom történetében elsőrangú országos szerepet vitt. A 17-ik században talán Kolozsvárt, a 18-ikban Nagyszombatot lehet irodalmi tekintetben nem felé, hanem mellé

állítani. Összes 16. és 17-ik századi nyomtatásban megjelent könyveinknek majdnem fele része Debrecenben látott napvilágot, a 16-ik század históriás énekeitől elkezdve a Diószegi Fazekas Fűvészkönyvéig; maga a város Collegiumával ez időben a nemzeti műveltségnek, tudománynak világító tornya volt. Ezen culturalis elsőség a 19-ik század közepe táján egyszerre aláhanyatlott. A főváros lett a tudománynak, költészetnek, irodalomnak középpontja. Debrecen nemzeti sulya megmaradt, de nyomatékosabb culturalis gőcpont többé nem volt. Városunk régi culturalis életét amennyire lehet, helyreállítani, azt a nemzeti művelődés haladásához ismét hozzákapcsolni, statistikai sulyán kívül megillető culturalis sulyát is visszaszerezni, ez lehet a Csokonai Kör méltó célja és feladata. Bárminő érdekes, mulattató, tanító és szórakoztató felolvasások rendezésével egyedül nem érheti el ezen célt, hiszen ezek csak eszközök. Kezdő írók, félig-meddig tehetséges írók és költők támogatása szinte szép és szükséges, de napjainkban bizonyos óvatosságot és mértéktartást kívánó kötelesség. De résen kell lenni, mindent megmozdítani nagy culturalis alkotások hajnalán, minő például az, Istennek hála! megvalósulni kezdő kulturális

palota, Múzeum vagy Egyetem ügye, itt irányt mutatni, társadalmi erőket felrázni, a város intelligenciáját a küzdelembe bevonni, bátran hirdetni azt, hogy nemcsak a városi tanács és a ministériumok feladata egyedül az ilyen alkotásokat valóban áldásossá tenni, hanem a debreceni társadalomé is, ilyeneknek kell a Csokonai Kör legfontosabb törekvéseinek lenni. És hol veszi a Csokonai Kör azt az erőt és igényt, hogy ily irányadóan szerepeljen? Egyszerűen a közönség bizalmából, mintegy hallgatag megbízásából, annak képviselőben. Ha ezt a bizalmat elvesztette, erejét is elvesztette. Ezen bizalmat kérem én a Csokonai Kör választmányára részére ezentul is; ezen bizalomra akar a Csokonai Kör méltó maradni ezentul is.

Nem hagyhatom el ezen helyet, nem véggezhetem beszédemet anélkül, hogy ezen nagygyűlésen kegyelet és fájdalommal meg ne emlékezzem elnöktársamnak, *Komlóssy Arthurnak* ez évben történt elhunytáról. Olyan időben halt meg, mikor a Csokonai Kör alig fejezhette ki teljes és mély részvétét a csapás felett. Nemcsak alapító, hanem egyik fő megalapító tagja volt körünknek, sőt hosszú tapasztalatból elmondhatom, a Csokonai Körnek legbuzgóbb és legmunkásabb tagja. Lángoló lelkesedés, amely azon-

Megkezdődött

a **Gabelsberger-Markovits rendszerű magyar, német levelező és vltá gyorsírás.** A Budapesti Gyakorló Gyorsíró Társaság hivatalos tanfolyamának III. Cursusa 1910. november hó 1-én. „MERCUR” összes rendszerű írógépek műszaki vállalat. — Telefon 5-40 Debreczen, Arany János-utca 2. szám. Jelentkezések egész nap.

Kobrak czipők

legjobbakk, legszebbek, legkényelmesebbek

Egyedül kaphatók

Szana Lajosnál Piacz-utca 42. sz.

Hajdumegye új székháza.

Módosítások a tervezeten.

A megyei székház ügye egy kis fennakadást szenvedett az által, hogy Debrecen városa nem akarta a telket kikötések nélkül átengedni. Mindenkor ellene voltunk, Debrecen város erre vonatkozó makacskodásának, annyival is inkább, mert jogait úgy is gyakorolhatta volna az esetben, ha a megyei székhely Debrecenből elhelyeztetnék.

Most azonban ez a kérdés tisztázva lesz s e tekintetben mi sem áll többé utjában az építkezésnek. Ennél fontosabb akadály az, hogy a miniszter a terveken, illetve annak a költségvetésre vonatkozó részén módosításokat kívánt eszközölni.

Az alispáni hivatal tehát újból visszaadta a terveket a mérnöki hivatalnak, hogy az a miniszteri óhajításoknak megfelelőleg módosíttassék.

A megyeházán minden módot megragadnak arra nézve, hogy a megyei székház kérdése még ebben az évben megoldást nyerhessen s épen ezért úgy igyekeznek az ügyet előkészíteni, hogy az a decemberi megyei közgyűlésen érdemlegesen tárgyalható legyen.

A megyei közgyűlés előkészítésén most dolgoznak az alispáni hivatal s általában a többi hivatalok is. A közgyűlés határideje még nincs megállapítva, de a közgyűlés december 10—20-ika közt lesz.

Addigra, felsőbb helyről tett ígéret alapján, kilátás van arra, hogy a miniszter, a módosított tervezetet s illetve költségvetést jóváhagyja, ehhez képest az állami hozzájárulást precizizozza. Ez esetben a jövő év május havában hozzákezdenek a mostani épület lebontásához. A megyei hivatalok ideiglenes elhelyezése nem sok gondot ad, miután a városnak több erre való épülete van.

A főispáni hivatal a városházán nyer elhelyezést, ahol különben is van a főispánságnak helyisége a polgármesteri termek mellett. E helyiségben hozzáveszik a mostani városi főügyészség hivatalainak helyiségét. A többi megyei hivatal pedig minden bizonynyal a Komáromy-házban nyer ideiglenes elhelyezést.

A jövő évben tehát újból eltiünik Debrecen főteréről egy régi épület, melynek történetét érdemes lenne megírni. Több, mint egy századdal ezelőtt ott tartotta ugyanis első

nal tevékenységgé is vált, Debrecen dicsősége, multja és jelene iránt viseltető rajongó rüink iránt érzett mély és munkás szeretetét és mély szeretet voltak jellemvonásai. Kökisebb és nagyobb dolgokban egyaránt megbizonyította, nem merült fel olyan szellemi vagy anyagi kérdés, a melynek tervezésében, megbeszélésében hathatós része ne lett volna. Erekljetárunknak egyik megalapítója és gondozója volt. Nem fejezhetem ki iránta érzett méltánylatunkat jobban, mint hogy őt a Csokonai Kör tagjai előtt jó lélekkel, buzgóságban és tevékenységben örökre követendő mintaképül jelentem ki. Am legyen a Csokonai Kör választmányában — vannak is — akik hidegebb itélettel, a localis hazafiság kisebb befolyása alatt kívánják intézni, irányítani a Kör munkásságát, de ne hiányozzanak ott soha olyan férfiak sem, kiket elsősorban e város iránt viseltető féltékeny és meleg gyermek szeretet hevit. Ugy tudom, hogy a köztisztvisletben álló család, melynek tagja és feje volt, alapítványban is meg fogja örökíteni a Csokonai Kör emlékezetét.

A nagygyűlést ezennel megnyitom.

szinielőadását az *Első Magyar Játékszin Társaság*, a mostani második udvaron felállított fabódében.

Az épület egyébként „fogadó” volt, mint ezt a *Kis Tükör*-ben, az első magyar *Baudecker*-ben versben olvashatjuk az akkori *Felhér ló* szálloda dicséretet.

A debreceni konzum-vásár.

Levél a szerkesztőhöz.

A debreceni konzum-vásár terve, amelynek mint a husdrágaság tetemes enyhítésére vezető intézménynek létesítését a *Debreceni Független Ujság* csütörtöki számában ajánlotta, úgy a fogyasztó közönség, mint a mérszáros- és hentes-mesterek soraiban általános tetszésre és támogatásra talált. A hentesek soraiból ma a konzum-vásár ügyében a következő sorok közlésére kértünk fel:

Tisztelt Szerkesztő ur!

Az általános husdrágaságról mindenütt tanácskoznak, még sem tudják eltalálni, hogy miképen lehetne hát rajta segíteni. Örömmel értesülünk, hogy b. lapja fölvetett egy eszmét a baj megszüntetésére, amikor napirendre tűzte a konzum-vásár létesítését.

Mi debreceni hentesek foglalkoztunk ezzel a témával már vagy 3—4 évvel ezelőtt és a városi tanács is magáévá tette a tervet, sőt meg is határozták, hogy miképen kellene ezt a dolgot nyélbe ütni. A vágóhid mellett levő Bay-Szilágyi földet szemlélték ki a konzum-vásár helyiségéül s ez a hely nagyon is megfelelt erre az intézményre.

Mi debreceni hentesmesterek mindnyájan fel voltunk hiva, hogy tegyük meg kifogásainkat és nyilatkozzunk az ügy fölöl. Általános helyesléssel fogadtuk a tervet és kérjük annak minél hamarabb való megvalósítását. Akkor megígérték, hogy a legközelebbi közgyűlésen fognak ezzel a nagyfontosságú kérdéssel foglalkozni. Ugy is volt. De ha nem lett volna a városatyák között egynéhány ur, akinek 2000—3000 darab disznója voltak, akkor könnyen ment volna a dolog, de hát ők nem voltak olyan együgyűek, hogy pártolták volna a tervet, mert ők azt tekintették, hogy előbb én és mindig én — és így levették az ügyet a napirendről.

A konzum-vásár létesítésének első sorban az a haszna volna, hogy a drágaságot nagymérvben csökkentenék, mert szabad utat enged minden termelőnek a záros területéről, az állattenyésztőknek megjön a kedvük a termeléshez, mert nem lesznek ennek a mostani nagy szekaturának kitéve. Most ugyanis, hogyan volna kedve a gazdaközönségnek a termeléshez, amikor hizlal egynéhány darab sertést, Ponciutól, Pilátusig kell járnia, hogy megkapja az engedélyt a hozatalra, de akkor is avval a kikötéssel, hogy vonaton szabad szállítani. De a hol vonat nincs, szekéren meg nem engedik, hát akkor hogyan szállítsa a sürgősen eladni való jószágait? most egy példát hozok fel arra, milyen nehézségekbe ütközik a záros területéről a debreceni közbiztonságra való behozatal. Itt van a szomszédomban Hosszupályi község, amely nem Hajdumegyéhez tartozik. Ha meg nem akarja enni a sertést, vagy nem akarja, hogy elhulljon, a sertés elhizik s a községben a fogyasztás gyengése miatt nem tudja eladni, — akkor előbb a bihari alispántól kell engedélyt kérni, ami nagy költséggel jár és ha nem volt otthon az alispán ur, másnapig ott kellett várni rá Nagyváradon. Az engedély meglett, de az is pénzbe került.

A gazda hazamegy a községbe, ahol állatorvos nincs, tehát Derecskére kell menni szekéren, ha az állatorvos ráér, elmegy, ha nem ér rá, azt mondja, hogy majd holnap érek rá és szekéren megy Hosszupályiba és vissza, de a termelő költségén. Végre négy

nap telik el, még végre sikerül Debrecenbe behozni a sertést.

Tehát hogy ezek az állapotok megszűnjenek azért sürgős a konzum-vásár felállítása, legyen szabad az ut a záros területéről is, legyen kedve a vidéki termelő közönségnek is, ne kelljen nekik vissza riadni attól, hogy miképen tudja eladni drága pénzen meghizlalt jószágait. Mióta Debrecen le van zárva, a felketlen nagy termelők minden héten 4—6 fillérrel emelik a sertés árát. Pesten és Bécsben olcsóbb a sertés, mint a termelés főfészkében: Debrecenben, mert a behozatal elvan tiltva és hallatlan brutálítással stájerallják a sertések árát. A közönség pedig minket okoz, hogy miféle lelketlenséget viszünk végbe.

Ne minket okoljanak, hanem kérjük a város intéző urait, hogy teremtsen piacot, a melynek konzum-vásár a neve, nyisson szabad utat a behozatalra.

Követeljük, hogy a városi tanács sürgősen tűzze napirendre a konzum-vásár létesítésének ügyét, amit régebben megígért. Négy éve vajudik ez a dolog. Most elérkezett az idő a terv megvalósítására, mert csak így lehet megoldani a mai elviselhetetlen drágaságot. Felkérjük a nagyérdemű közönséget és úgy a helybeli, mint a vidéki termelőket, hogy sürgős felterjesztést intézzenek ennek a nagy horderejű és áldásos tervnek a megvalósításáért.

A tekintetes Szerkesztő urnak maradok kiváló tisztelője

Tokaji János,
hentes mester.

A táblabiró kálváriája

Nem lesz fegyelmi, sem nyugdíjazás.

A súlyos kálváriát járó Simon Ákos szegedi táblabiró rágalalmazási ügyében végre megindult az az akció, amely elégtételt akar szolgáltatni a táblabirónak az öt ért meghurcoltatásokért. Egyre kevesbedik azoknak a száma, akik ócsárolni mernék Simon Ákost, sőt a szegedi *törvényszék* is, amely az ítélet után négy napig hallgatott, tegnap a legilletékesebb helyről kelt nyilatkozattal tanusította, hogy *Simon Ákos változlatlan tisztességben és megbecsülésben áll és működik a bíróság körében.*

A törvényszék ítélete óta Simon Ákost százával keresik föl a levelek és a látogatók, közöttük nem egy nagyevű, előkelő ember, a rokoaszenv, a bizalom és a megbecsülés kifejezéseivel. A szegedi ügyvédek körében mozgalom indult meg, amelynek az a célja, hogy Simon Ákossal szemben országvilág előtt dokumentálja a jogkereső közönség föltétlen bizalmát, ragaszkodását. A szegedi ügyvédjelöltek tegnapelőtt tartott közgyűlése egyhangulag ugyanerre az álláspontra helyezkedett.

A legilletékesebb helyről a következőket jelentik ki:

A fővárosi lapok azon hirei, hogy Simon Ákos táblabiró ellen a fegyelmi eljárást megindították, hogy öt bírói hivatalától felfüggesztették, hogy öt nyugdíjaztatás iránt fölszólították volna, *egyől-egyig légből kapott valótlanosságok*. Senki részéről ilyen lépés, vagy ilyen irányu elhatározás nem történt. Simon Ákos táblabiró a négy napos főtárgyalás fáradtságait kipihenendő, néhány napi szabadságot kért és kapott a törvényszék elnökétől és ezt a szabadságot is Szegeden és a

Kovács Gyula és Társa

Téli ujdonságok

női felöltőkben. Divat bundák, plüsch és szőrme kabátok, leány és gyermek felöltők, boák és muffok. Costümök, pongyolák, színházi és esti köpenyek divatszínekben.

Caipke, selyem és szövetblousok, divatos kabátok dus választéka a legolcsóbb szabott árak mellett.

nőidivat termel
Debreczen, Főter 55.
(Hungária kávéház mellétt.)

próírás. A
susa 1910.
állalat. —
gész nap.
esebbek

hivatalában tölti, hogy a munkakörében való négy napi megzavartatását pótolja. Legkétsőbb a jövő hét végén *ismét elnökölni fog* a polgári főlebbezési tanácsban, amelynek egyébként is vezetője. A fegyelmi eljárás megindítására és a felfüggesztésre vonatkozó hírek csak rosszakaratu híresztelések lehetnek, mert Simon Ákos táblabíró, aki ellen csak a koronagyógyász indíthatja meg a fegyelmi eljárást. A jelen esetben ez csak akkor történhet meg, ha a Kuria is ítélte volna már a Petrovits Mihály rágalmazási pörében. Teljesen kizárt dolog azonban, hogy a főtárgyalás adatai és a fölmentő ítélet alapján fegyelmi tételnék folyamatba, mert a tárgyaláson *semmi diffamáló dolgot nem bizonyítottak*. A szerencsejáték kihágása pedig ebben az esetben nem képezhet elég okot a fegyelmi eljárás megindítására, annál kevésbé lehet komolyan szó a táblabíró felfüggesztéséről, vagy nyugdíjaztatásáról.

Szerzetesek vendégszereplése egy zsidó istentiszteleten.

Egy külön ember végrendelete.

Az osztrák császárváros egyik zsidó templomában tegnap este érdekes vendégek jártak. A péntek esti istentiszteletre eljött három szerzetes, hogy római katolikus egyházi misét mondjon egy zsidó halott lelki üdvéért. A szenzációs esetnek ezek az előzményei:

Tavaly halt meg Bécsben egy *Taussig* nevű dúsgazdag zsidó ember, aki életében sokszor keltett feltűnést egynémely különködésével, amelynek azonban mindig megvolt a maga jelentőségétéljes értelme, — hátrahagyott végrendeletével azonban olyan frappáns hatást ért el, a minőhöz hasonló semmiféle extravaganciája nyomán se fakadt.

Végrendeletének egyik passzusa tudniillik így szól:

„... 300.000 (mondd: háromszázezer) koronát hagyományozok az irgalmas barátok bécsi rendházának abban az esetben, ha a szerzet kötelezőleg vállalja, hogy minden esztendőben a halálom évfordulója napja után következő pénteken *a rendnek három tagja megjelenik a bécsi zsinagógában* és ott a zsidó istentiszteleten értem elvégi imáit.”

Képzeltető, hogy Lueger városában minő riadalmat okozott Taussig végrendelete! Abban a társadalomban, ahol az antiszemitizmus láthatatlan, de alig ledönthető falakkal épített új ghejtét a zsidóság számára, egy fejedelmi hőkezűséggel fűszerezett ötlet a pénzkérdés pontján Shakespearehez méltó iróniával tette próbára ennek a vallási és fajgyűlöletnek a komolyságát. Irónia, avagy a kiengesztelődés magas bölcselése vezette a végrendelezőt? — Ki tudja, Taussig a göbtelen halotti ingben, vállalja a fekete-fehércsíkos talszszel az anyaföldbe került, elkékiült ajkán az odafagyott titokkal, a misericordianusok bécsi rendházában pedig nagy volt a zavar, hogy mit tegyenek a különös hagyományyal. Sem a házfőnök, sem a páter provinciális nem mert határozni a dologban, tehát a rend Rómában székelő generálisa el-

vitte a dolgot, aki a különös testamentumról a szerzetesek kongregációjának is referált.

Vége megjött a döntés Rómából és így hangzott:

— *A hagyományt el kell fogadni* és a kívánt feltételeknek eleget tehet a bécsi rendház. A zsidó végrendelező hagyományát vallási különbség nélkül az irgalmasok körházában sinylődők élvezik, nem pedig a rend tagjai, a szegény szenvedőktől pedig nincs joga a rendnek elvonni ilyen nagyszabású jótéteményt. A rend tagjai pedig bátran megjelenhetnek a zsinagógában, hogy a meghalt jötevő lelki üdvéért a maguk módja szerint imádkozzanak, mert Isten mindenütt jelenvaló.

Igy döntött Róma. Bécsben pedig kiki a maga pártállása szerint ítélte meg a dolgot, az antiszemita és keresztényszocialista sajtó pedig hallgatott.

Most pénteken esett meg aztán a mélységes szenzáció. A seitenstetteni zsinagógában a zsidó istentiszteleten megjelent három szerzetes és inádkozott. Szakállas, napkeleti arcok között pittoreszk ellentétben sápadozott három beretvált aszkéta-profil és a héber ének dallamába békés harmóniával olvadt bele a Miserere...

ASSZONYOK VILÁGA.

*

A kártyás asszony.

A kártyás asszony ma már alig specialitás többé: száz társaságbeli asszony közül ötven épp olyan ügyesen kezeli a kártyát, mint a férje vagy az udvarlója. Bizonyos, hogy régente is akadtak olyan idők, amikor az asszonyok kártyáztak. Télen, zord hófúvások közepette, nem egy családi lámpa alatt ütötték vígan a huszonegyet, a máriást és a jó kedvnek soha ki nem fogyó, kedves forrása volt az asszonyok öröklött hibája: a családi szenvedély. Melyik asszony nem esalt? Játék után több kártyát kellett föl-szedni az asztal alól, mint amennyi az asztalon maradt és akinek a testi motozás édes kiváltságát megengedték volna, bizony többnyire az asszonyi ruhák zsebében akadt volna az elveszett makk-alsóra. Az asszonyok ma már nem mulatságos időtöltéskép játszanak, hanem a nyeres csunya szenvedélye hajtja őket a kártya-asztalhoz. És az angénozó, pockerező asszonyt (aki sokszor szintén elvesztette a konyhapénzét) már gyakran váltja föl egy igazán századvégi teremtés: a kalabriászó és tartlító asszony. Fájdalom, nem tulsz, hogy sok asszony már csak szánalmas mosolylyal kibicel a férjének vagy az udvarlójának, mert a tartlit is jobban játszsza, mint a férfiak.

De a tartlító asszony még nem mindennapi jelenség és a terc ász béla, meg a kont-ra ezidőszertint még csak szivesen látott vendégekként köszöntenek be az előkelő asszonyok zsúrára. Lehet, hogy soha sem lesznek olyan népszerűekké, mint a pocker, a ferbli vagy az angén, mert a kártyás asszonyt nem annyira a játék izgatja, mint a nyeres lehetősége és chance-ai. És a két nem közt való viszonyba mindenesetre pikáns változatosságot fog hozni, hogy az asszony — még pedig a becsületes asszony — ügyesen kifosztja udvarlóját s oly nyugodt lélekkel nyeri el az összes készpénzét, mintha csak maga is tagja volna valamelyik előkelőbb kaszinónak. A zsurokon ma már épp oly kevésbé játszanak mulatságból, mint a

társaskörök zöld asztalai mellett. A játék ma már komoly munka s nem időtöltő szórakozás. És az a fiatal ember, ki az egy hónapi keresetét verejtékes arccal vesztí el a rendes zsúrja, teás csészéi között, fájdalom, már nagyon is közismert alak a társaságban.

A kávéházak játékszobáiban még ezideig nem igen látni kártyás asszonyt, de a jelekből körülbelül sejteni lehet, hogy a nyilvánosan játszó asszonyok kora is mihamarabb elérkezik. Erről azonban hallottunk már beszélni Nagyváradon. A dúsgazdag, jótékonyaságáról híres Rhédey grófné volt, aki a városnak hagyta pompás kertjét. Kévs vidéki városnak van olyan pompás ligetje, mint a nagyvárad Rhédey-kert. Az öreg grófné azonban kivétel volt. Az lenne ma is, nemcsak a maga meglehetősen mult idejében. Kivétel lenne, mert ő tiszta férfitípus volt, csupán a természet véletlen játéka alkotta asszonynak. Telenként bekecsben járt, pipázott és köpött. Nem érezte és nem tartotta asszonynak magát. Erős is volt, hatalmas karokkal, izmokkal. Szerette a kártyát. Délután beült a kávéházba, partnereket, férfitpartnereket szerzett és ferblizett három éjjel három nap. Nem egyszer megesett bizony vele az is, hogy olyan partnerre akadt, akinek játékmódját nem okvetlen akceptálta volna a Nemzeti Kaszinó. Ilyenkor fölkapta a becstelen partnert és úgy kilökte a kávéházból, hogy akármelyik főpincér is megirigyelhette volna.

Mondom azonban, ő kivétel volt. Ma is az lenne, pedig a fürdőhelyek játszó asztalai mellett a szép asszonyok vígan ütök már a huszonegyet s ma a fürdői kávéháztól már csak egy lépésnyire vannak a városi kávéházak: ehhez nem is kell bővebb bizonyítás. A hadaró és veszekedő férjijátékos szomszédjában kedélyesen issza majd a feketéjét a tartlító vagy pikettirozó asszony és ha a jó isten is úgy akarja, ahogy ők, nem sokára a szende és ártatlan nők épp oly gyakran fogják megpumpolni a szigorú főpincért, mint a kevésbé szende és ártatlan férfiak.

Bizonyára szép idők lesznek ezek és nincs sok igaza annak a morózus embernek, aki ebben a póézis veszedelmét látja. Az a kor, mely a nőket doktori diplomával látja el, természetesen és érthetően találhatja, hogy a dolgozó nőnek a dolgozó férfi könnyelműbb szórakozásaiban is része lehet. Miért ne játszana kalabriászt az az asszony, aki kenőcsöt ír a rheuma ellen vagy másodfoku egyenletekre oktatja a serdületlen ifjúságot? Az agyvelő, mely az anatómia rejtelmeit befogadja, a kártyázás rejtelmei iránt is bizonyára van olyan fogékony, mint az állítólag súlyosabb férfivelő.

Irodalom.

Hölgyek forradalma. Valóságos forradalom az, amelyet a hölgyek világában a legközelebbi jövő fel fog idézni. Tudvalevő ugyanis, hogy Magyarországon mindeddig nem volt olyan orgánus, amely intenzíven foglalkozott volna a nők ügyeivel, s mind egyik női egyoldalu volt: vagy divatlap, vagy harcias feminista újság. Most azonban egy új, s minden támogatásra érdemes vállalat indul a fővárosban. A SZÉPSÉG című lap lesz ez, amely első és egyetlen orgánus, amely hasábjain minden, a női világot érdeklő dologgal foglalkozik. Nagy súlyt helyez ez a lap a szépségápolás és a divat újdonságaira, de intenzíven foglalkozik a háztartási ügyekkel, a feminizmussal, a jótékonyaságnak az ügyeivel. A boduár-titkok mellett az öltözködés művészetéről közöl érdekes cikkeket, nizzai, párisi, berlini, montecarlói és bécsi divatleveleivel, valamint a hajviselet divatjairól, a táncokról, a bálteremről, — a

Király kávéi mégis a legjobbak.

Kivánatra a vevő előtt pörköelve. DEBRECZEN, Degenfeld-tér II.

GLÜCK JÓZSEF

Dveg- és lámpa kereskedésbe
Placz-n. 6 a nagytemplom mellett.

Megérkezett nagy választékban asztali függő lámpák a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, ugyszintén Ebédli, Kávés, Teás, likőrös, vizes, boros, sörös készleket a golcsóbb szolid, szabott ár mellett. — Képretezés és ávegőzés a legolcsóbban!

gyermekápolásról, a főrangú körökről írott cikkeivel elsősorban nyújt ez a lap előfizetőinek, akiknek ezenkívül olyan kedvezményt nyújt, amelyek ugyszólván páratlanok. A terjedelmes, kéthetenként megjelenő 50—60 oldalas szép kiállítású lap előfizetési ára ezen kedvezmény mellett is valóságos potomság, amennyiben az előfizetés feléltre 3 koronába, egész évre pedig 6 koronába kerül. Előfizetések a A SZÉPSÉG kiadóhivatalának, (Budapest, V. Pannónia-utca 2-b. sz.) címzendők.

Színház és művészet.

A színház műsora.

Vasárnap délután: Svihákok, operette.
Vasárnap este: Liliom Klári, népszimű.
Új betanulással. Kis bérlet.
Hétfő: Liliom Klári, népszimű. (B. bérlet.)
Kedd: Ripp Wan-Winkle, operette. Falussy István fellépte. (C. bérlet.)
Szerda: Hajduk hadnagya, daljáték. (C. bérlet.)
Csütörtök: Luxemburg grófja, operette. Kondor Miklós fellépte. (B. bérlet.)
Péntek: Karenin Anna, szimű. (C. bérlet.)
Szombat: Balga szüz, szimű. Bemutató előadás. (A. bérlet.)
Vasárnap délután: Peleskei nótárius, — énekes bohózat.
Vasárnap este: Balga szüz, szimű. — (Kis bérlet.)

Száznegyven kiállító művész.

Vasárnapra egy hétre déli tizenkét óra körül nyílik meg a városi házban az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat kiállítása, amely már valóságos diadalutató futott meg, Eger, Miskolc, Kassa, Eperjes és Sátoraljaújhely városokban. Kedden este zárják be a kiállítást Sátoraljaújhelyen, hol e kis város közönsége most a legteljesebb támogatásban részesíti. Szerdán már hozzánk érkezik e nagyszabású kiállítás gazdag anyaga s a fővárosi szerelők nyomban hozzáfognak a rendezéshez.

Az idei vándorkiállításnak különös értéket és érdekességet ad, hogy azon ezuttal 139 kiállító művész vesz részt, tehát ugyszólván az egész magyar művészvilág.

Szívesen emlékezünk vissza a négy év előtti vándorkiállításra is, mely akkor rendkívül gazdag anyagával valóságos szenzációt keltett. Akkor mindössze 96 művész vett részt műveivel a kiállításon. Nyilvánvaló tehát, hogy az idei vándorkiállítás kifejezetten fővárosi jellegű lesz.

A kiállítás figyelmes igazgatósága egyébként hozzánk a kiállítást teljesen fölfrissítve hozza. Az eddig eladott műveket ujjakkal pótolják, úgy, hogy nálunk egy egészen új kiállítás lesz, nevezetesen 75 olyan műtárgy jön hozzánk, amely Egerben még nem volt kiállítva. Másik nagy érdekessége a kiállításnak, hogy azon az összes művészeti irányok képviselve lesznek, tehát úgy a konzervatívok, mint a modernek, az impresszionisták, szimbolisták, stb. Szóval a kiállítás teljes képét fogja adni a mai magyar művészetnek.

Karenin Anna. Tolstoj kiváló regényéből készült drámának a Karenin Annának, mely eddigi négy előadásán teljesen zsufozott házat vonzott, a sikere oly mérvet öltött, hogy az igazgatóság engedve a közönség köréből jövő felszólításnak, e hétre is műsorra tűzte az érdekes drámát, a címszerepben T. Csige Böskével.

Ripp Wan-Winkle vendéggel. Érdekes vendégszereplésben lesz részünk kedden. — Falussy István, a miskolci színház baritonistája lép fel ez estén nálunk mint vendég, Ripp-Ripp szerepében. A hármass női főszerepet (Lisbeth — kék hegyek tündére és Alice) Zilahiné játssza.

Balga szüz. A szintársulat legközelebbi drámai bemutatója Henry Bataille világhírű sziműve lesz. A kitűnő újdonság Ábrányi Emil fordításában kerül bemutatásra. Ez év elején, februárban volt a premierje a párisi Gymnase-ban, ahol azóta megszakítás nélkül, nap-nap után, az utolsó helyig megtelt nézőtér tomboló tetszés zaja közt adják. A nagy híri újdonságból a próbák már megkezdődtek Thury Elemér vezetése mellett, aki a darabot rendezte.

Gabrilovits Ossip hangversenye. A debreceni zenekedvelők köre november hó 23-án, szerdán este 8 órakor a Bika szálló dísztermében tartja az 1910—11-iki évadban első hangversenyét Gabrilovits Ossip zongoraművész közreműködésével, melyre tagjait és az érdeklődő közönséget ezuton is meghívja. A hangverseny műsora:

1. a) Mendelssohn (1809—1847). Variations sérieuses. b) Beethoven (1770—1827). Szonáta Es-dur, op. 31. No. 3. Allegro. Scherzo. Menuetto. Finale.

2. Chopin (1809—1849.) 12 preludium op. 28. — C-dur, E-moll, G-dur, Fis-moll, Des-dur, B-moll, As-dur, Es-dur, C-moll, F-dur, D-moll.

3. a) Scriabine 2 etude. op. 42. — Cismoll, Fis-dur. b) Cserepnine Humoreszk, op. 18. c) Smetana (1824—1884.) „Am Seege-stade“ (etude) op. 17. d) Gabrilovits: Melódia, E-moll, op. 8. Caprice-Burlesque, op. 3. Tagok belépő-díjat nem fizetnek. Napi jegyek Hegedüs és Sándor könyvesboltjában kaphatók 5, 4 és 2 koronáért.

A Kör további hangversenyei: November 30-án: Brüsseli vonósnyegyes. December 15-ikén: Ivonne de Tréville dalestély. (Francia dalirodalom a 17-ik századtól kezdve). Február 21. és 28-ika között: Pugno Raoul zongoraművész és Isaye Eugen hegedűművész.

Tolsztoj és az orosz forradalom.

*

Tolsztoznak, mint mindenről, úgy az orosz forradalomról is megvan az ő sajátos véleménye. A gróf titkárjának gyorsírói feljegyzései alapján egy berlini újságban a következő igen érdekes párbeszéd jelent meg, amelyet Tolsztoj és a forradalmi bizottság tagjai folytattak.

Tolsztoj: Megküldötték nekem a forradalmárok proklamációját. Elolvastam és őszintén szólva megrettentem az abban foglalt fogalmak alantasságától. Felháborodtam, hogy mennyire semmi értelme sincs az egész dolognak, amelyért sikra szállnak, mily erkölcselen az és különösen bánt, hogy derék emberek ily haszontalan és esztelen ügyért fölládozzák az életük. Mondom megrémültem és ezért elhatároztam, hogy nyilatkozom erről az ügyről oly emberek előtt, akik a proklamációt szerkesztették vagy pedig az abban foglalt eszmék hívei.

De nehogy úgy tűnjem fel, hogy csak üres szavakat mondok, amikor azt állítom, hogy az abban foglalt gondolatok nagyon alantassak, ki is fejtem, miért állítom ezt. Például a proklamációban a következők olvashatók: Törekedjete gyűlöletet ébreszteni az emberekben, mert ez szent dolog.

Hát nem rettenetes ez? Mióta a világ fennáll, azóta a kínaiaknál, indusoknál, a keresztényeknél nem is szólván, mindenütt a béke az egyetlen eszköz; és most hirtelen épen az legyen a cél, hogy a szeretettel teljesen ellentétes érzelm ébresztessék. Az erkölcsi érzelm micsoda alantass fokán állhatnak azok az emberek, akik ilyent le tudnak írni!

A második pont az, hogy e célt, amelyet ezek az emberek, akik képesek életüket testvéreikért feláldozni, elérni törekszenek, ily eszközökkel nemhogy elérnék, hanem ellenkezőleg messzebbre kitolják; ha ebből a helyzetből szabadulni akartok, nem a gyűlölet felkeltése által történhetik ez meg, hanem azzal az erkölcsi érzülettel, amely nem engedi meg, hogy mi is részt vegyünk a testvéreink ellen elkövetett vétkekben. Pedig azt még eddig nem hallottam, hogy a katonai szolgálatot megtagadtatok volna; és az adót is fizetitek, tehát embereket és intézményeket támogattok, akik ezeket az erőszakoskodásokat elrendelik.

Harmadik megjegyzésem, mint már említettem, a sajnálat, hogy ily emberek, mint ti, éltetek ezen semmiségért (a proklamációt értem) kockára vetitek. A börtönben sanyarogni, elszakítva szülőktől, családtól, amely esetleg nélkülöz és miért? Egy ily ostoba proklamációért, amely progresszív adóról beszél. Mint akarjátok ezt az adót beszélni? És ugyan miként fogjátok végrehajtani mindazt, amiről beszéltek. Aligha tudtok erre nekem választ adni, sem ti, sem azok a tanárok, akik veletek egy véleményen vannak.

Megmondtam, kifejtettem mindent. Három fő pontba foglaltam: az első a forradalmi mozgalmak erkölcselensége; a második a rosszul megválasztott eszközök, amelyekkel a helyes célt nem érhetitek el, a harmadik, hogy erőteteket ily hitványságra pazaroljátok. Már most szeretném ellenvetéseiteket hallani.

Az egyik forradalmár így felelt:

— Akik ezt a kiáltványt aláírták, azt hiszik, hogy nem tehetnek mást, hacsak éhen nem akarnak veszni.

Tolsztoj: Ez csak szóbeszéd; éhen nem halnak az emberek.

Forradalmár: Dehogy nem; hány munkás hal meg éhen!

Tolsztoj: Én még egyet sem láttam. Ám jó; megengedem, hogy valaki nagyon rossz viszonyok között él; miért súlyosbitsa még a helyzetét, a helyett, hogy azon javítana. Előbb meg kell állapítani, hogy mit volna helyes tenni és ha ezzel tisztában vagyunk, akkor ezt meg is kell tenni. Helyes tett: — nem venni részt az erőszakoskodásban.

Forradalmár: Helyes, de miként tudjuk mi ettől a népet visszatartani?

Tolsztoj: Egy kis kitéréssel válaszolok. A sokféle babona közt, mint p. o., hogy Miklós csodatevő volt, vagy: hogy a cár és a metropolita szentek, — nem utolsó az a babona sem, hogy némely ember azt hiszi, hogy ő az embereket vezetni tudja. Ebben a tévhitben élnek II. Miklós cár és Sztolypin

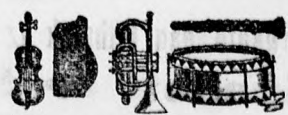
Szendrő Sándor

zongora és hangszerkészítő Debreczen.

Zongora, gramofon és hangszer áruháza
Batthyány-u. 22. sz. alá

helyeztetett át.
Telefon sz. 729.

Telefon sz. 729

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FEUERSTEIN

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota).

Arany János-utca 15. sz.

mosó intézete Piacz utca 63.

is, a forradalmárok is. Legalább úgy veszem ki szavaikból. De hát miért akarjátok ti más emberek életét irányítani? Nektek hatalmatok van egy ember, saját magatok felett éppen úgy, mint ahogy én is ura vagyok önmagammal.

Forradalmár: Nem érezzük magunkat hivatottaknak a népet felvilágosítani; mi csak egyesíteni akarjuk azokat, akik úgy gondolkodnak, mint mi, akik ép úgy érzik a vágyat a cél elérésére, mint mi.

Tolsztoj: Mi ez a cél? Az életet elviselhetőbbé tenni. Ez az emberiség közös célja. És hogy érhető ez el? Ha az emberek a zsarnokságot, az erőszakot nem támogatják. Ez pedig csak úgy érhető el, ha az egyes ember nem támogatja.

Forradalmár: Hiszen mi nem támogatjuk a zsarnokságot.

Tolsztoj: Megenged egy kérdést. Mi az ön foglalkozása?

Forradalmár: Ujságnál voltam . . .

Tolsztoj: Ime! Ha jól szemügyre vesszük a dolgokat, ön be fogja látni, hogy egy vagy más módon bizony támogatja néha az erőszakot. Hogy ezt elkerüljük, minden kötelet el kell tépnünk, amely minket a zsarnokhoz fűz.

Forradalmár: Az embernek küzdeni kell, Leo Nikolajevics. Mi dolgozni akarunk, hogy becsületesebbek legyünk.

Tolsztoj: Igen? És gyűlöletet prédikáltok?

Forradalmár: Nem az emberek, hanem a magánvagyon ellen. A kiáltványban arról van szó, hogy gyűlöljétek a földbirtokosokat és mindazokat, akik a földet magukhoz ragadják; ez legyen az első és legszentebb tan, amelyre az apa a fiát oktatja. Szóval itt földbirtokosokról van szó. Ezek a földrablók csak nem érdemelnek mást, mint gyűlöletet.

Tolsztoj: Ez a legaljasabb állati érzelem.

Forradalmár: A munkás és a paraszt életében nagyon sok van, ami gyűlöletet ébreszthet benne.

Tolsztoj: Tagadom. A lovat megütik; — az visszarus; a kutyát bántják; — az harap; de az ember nem állat. Két pont között a görbe soha sem lehet a legrövidebb vonal, hanem mindig és kizárólag az egyenes. Az erkölcsi élet törvényei is ily szilárdak. Erkölcsös ember sohasem ismerhet gyűlöletet.

Vannak tettek, amelyeknél a jövővel, az eredménnyel nem kell törődnünk: ezek a jótettek. Ha ön egy koldusnak alamizsnát ad, mit törődik azzal, hogy mi következik ezután. Lehet, hogy a koldus pálinkát vesz és berug, — hát aztán! Ön nyugodt szívvel megy tovább; ön jót tett, — a többi nem az ön dolga.

Forradalmár: Vannak országok, mint p. o. Amerika, ott a nép szabadabb, több joga van . . .

Tolsztoj: Nem forradalommal érte el. A rabszolgaságot forradalom szüntette meg? Dehogya! Az erkölcsi érzelem terjedése . . . Ha épen vitatkozni akarnánk, hogy az emberiségnek mi használ többet, a forradalom vagy az erkölcsös érzeltek csendes fejlődése-e, — mindketten egyenértékű érveket tudnánk felhozni. De az én részemen még mindig megmarad az öntudat, a megelégedettség, hogy az ész és szív törvényei szerint cselekedtünk, amelyeket a világ összes bölcsői tanítanak és amelyeket szívemben én is érzek.

Forradalmár: Még mint gyermek olvastam műveit: „A gyertya“, „A két aggastyán“, „Isten látja az igazságot“. Mennyiben gyarapították ezek az igazat, a jót? Az emberek most is olyanok, mint amilyenek voltak.

Tolsztoj: Ha valaki II. Miklós cárt vagy Sztolypint megöli, az látja, mint vonaglanak, mint hörögnek. Ami szellemileg történik, az nem látható és így könnyű dolog tagadásba venni. Szellemi dolgokat nem lehet mérlegre rakni, azokat csak érezni lehet.

A bírói kar Polónyi ellen.

Vádjait felháborodással utasítják vissza.

Vizsgálatot kérnek az igazságügyminisztertől

Polónyi Géza csak nem tagadja meg magát. A képviselőház tegnapi ülésében olyan vádakkal illette, — természetesen neveket nem nevezve meg — a magyar bírói kart, a melyek ugyancsak furcsa világításban tüntetik fel nemesak az országban, hanem a külföld előtt is a magyar igazságszolgáltatást, annyival is inkább, mert egy volt igazságügy miniszter emelte az ország legmintaszerűbb intézménye ellen a rosszhiszemű vádakat.

A fővárosi váltó- és kereskedelmi törvényszék bírói kara ma méltóságos hangon nyilatkozatban válaszolnak Polónyi orvátadásaira:

A nyilatkozat így hangzik:

Mint hogy Polónyi Géza ur az immunitás védelme alatt, sőt kifejezetten arra hivatkozva tette meg vádjait, nincs módunkban, hogy tőle elégtételt szerezzünk. Mély megdöbbenéssel láttuk, hogy az országgyűlésen elhangzott vádak ellen, a törvényszék bírói kara, semmi védelemben sem részesült. Ezek után a törvényszék bírói kara a bírói kar tekintélye és a magyar igazságszolgáltatás érdekében, kötelességének tartja, hogy a legnagyobb megbotráncózással utasítsa vissza Polónyi Géza ur vádjait. Nem lehet, hogy ezen törvényszék bírói karánál a miniszter befolyásai érvényesültek; nem lehet, hogy a bírói kar bármelyik tagjának részéről, bárminemű visszaélések történtek volna; nem lehet, hogy a bírók az ügyvédektől vagy másoktól előleget kértek, vagy kaptak volna. Nyilván rosszhiszeműségből tette ezeket a vádakat Polónyi Géza ur. Fel fogjuk hívni Polónyi Géza urat, hogy karunk ellen emelt vádjait terjessze elő, amit mi nyugodt lelkiismerettel bízunk az ország tisztességes bíróra. Együttal, miután a magyar igazságszolgáltatás tekintélye követeli,

a bírói kar felkéri az igazságügyminisztert, hogy a Polónyi Géza ur által nyilvánosan tett vádak ellen, a törvényes lépések megtételére a vádhatóságot utasítani méltóztassék.

A nyilatkozatot a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszék bírói kara írta alá.

Megbízható címár csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja. Előfizetőinknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

Két anya, egy gyermek.

Mire jó a vizibetegség?

A legötletesebb francia bohózatírók sem kívánhatnak maguknak hálásabb témát annál az esetenél, amely ma a budapesti büntető törvényszéket foglalkoztatta.

Egy szegény fővárosi varróleány *Jakab Viktória*, három évvel ezelőtt szerelmi örvénybe szédült. Anyának érezte magát s ezt az állapotot olyan szomoruan fogadta, hogy majdnem belehalt a nagy bánatba. Öngyilkos akart lenni, mert gyermekkorában úgy halotta, hogy elviselhetetlen szegény az, ami vele történt. Öngyilkos is lett volna, ha a néneje, *Jakab Emilia*, meg nem nyugtatja azzal, hogy a születendő babát az ő gyermekének fogják feltüntetni. *Jakab Emilia* ugyanis annyival kedvezőbb helyzetben volt, hogy már évek óta asszony: *Farkas Ferenc* budapesti asztalos felesége volt, házasságuk éveiben azonban gyermektelenül teltek. Pedig *Farkas Ferenc* égett a vágytól, hogy apa legyen.

A két nővér gyönyörűen kifőzte a súlyos eset megoldásának a tervét. *Farkasné* édes titkot sugott férjének, amire csak annyi alapja volt, hogy vizibetegségben szenvedett szegény. Ez a betegség olyan természetű, hogy könnyen összetéveszthető azzal az állapottal, amelyet az emberek boldognak neveznek. *Jakab Viktória* 1908 július 10-én titokban egy egészséges fiugyermeknek adott életet. A gyermeket, mint *Farkas Ferenc* és neje gyermekét anyakönyveltette el nővére házassági levele alapján. Tíz nap múlva *Farkasné* vajudást színlelt, s amikor férje nem volt otthon, a lányanya titokban elvitte gyermekét. Mikor *Farkas* hazaért, felesége már anya volt, s ő boldogan gyönyörködött sajátjának vélt gyermekében.

Rendben lett volna az egész dolog, ha közben *Jakab Viktóriában* föl nem ébredt volna az anyai szeretet. A leány akkor már nem törődött a szegénnyel, hanem fogta a babát és elvitte *Farkaséktól*. A férj persze nem értette a dolgot, s mivel hiába várta haza a gyermeket, följelentette *Jakab Viktóriát gyermekesempészés* miatt. Megindult a vizsgálat s csakhamar kiderült az egész turpisság. Az ügyészség erre mindkét nővér ellen vádat emelt családi állás ellen elkövetett büntett címen.

Mára volt kitízve ebben az ügyben a tárgyalás a budapesti büntető törvényszéken. A tárgyalás elején fölállt *Farkas Ferenc*, beje-

A szőrmét vásárló közönség Kende Ignác

felvilágosítására!

Kirakatomban láthatók az összes finomabb szőrmék az árak megjelölésével. Szabott árak!

Szabott árak!

legmegbízhatóbb uri szabóság.

férfi-, fiu- és gyermekruha áruház

Piac-u. 55.

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szappana.

minisztert, nyilvánosan megkérdőztassék. Kér. keresi kara írta

Debreczeni van, ezt s ugy kapzetöinknek em adjuk.

rmek.

atírók sem témát anapesti bün-

ány *Jakab* erelmi ör- agát s ezt adta, hogy Öngyilkos n ugy hal- n az, ami olna, ha a gttatja az- gyermeké- ia ugyanis volt, hogy renc bu- ságuk évei Pedig Far- pa legyen. te a súlyos asné édes nyi alapja redett sze- zeti, hogy állapottal, reznek. Ja- okban egy életet. A neje gyer- házassági asné vaju- volt otthon, két. Mikor a volt, s ő k vélt gyer

dolog, ha ébredt vol- akkor már fogta a ba- bersze nem írta haza a öriát gyer- a vizsgálat pisság. Az ellen vádat büntett ci-

nyben a tár- széken. A renc, beje-

LCZ

óság. áruház

ana.

lentette, hogy a felesége meghalt vizibetegségben, tehát már nem ilhet a vádlottak padján. Beejentesse azt is, hogy tegnapelőtt feleségül vette Jakab Viktóriát és a korán hányatott multu gyermeket törvényesítette. A bíróság végül az enyhítő körülmények figyelembe vételével Jakab Viktóriát, most már Farkas Ferencné, két napi fogházra ítélte el.

A politikai színtérről.

Kész a bank-megyegezés. — Az igazságügyminiszteri válság elintézve. — Az aradi kereskedők Tiszához.

Székely igazságügyminiszter ügye imáron nem szenzációja a politikai eseményeknek. A perrendtartás vitáját is félbeszakítják a Házban, ahol előtérbe nyomul a bankkérdés.

Legujabb politikai hireink a következők:

A minisztertanácsból.

A mai minisztertanácsban a kabinet valamennyi tagja részt vett. Lukács László pénzügyminiszter bejelentette, hogy a bankszabadság meghosszabbítása és a készfizetések ügyében végleges megállapodásra jutott. A bankszabadság meghosszabbításáról szóló javaslatot nemsokára a képviselőház elé terjesztik.

Szóba került a minisztertanácsban a horvát vasúti pragmatika is.

Székely miniszter nyilatkozata.

Egyik fővárosi hírlapíró előtt Székely Ferenc igazságügyminiszter ur ekként nyilatkozott:

A válság elintézettnek tekinthető, még pedig a személyes részét illetőleg reám kedvezően. Jól esett nekem, hogy tegnap Csáky Albin gróf, akinek neve egygyéforrott a magyar szabadelvűséggel, mellettem érvelt s azokat is mellém sorakoztatta, akik véleményükben ingadoztak.

A miniszter megcáfolta azt a hirt, mintha ő módosítványának elfogadásából kabinetkérdést csinált volna. Egyetlen szakasz sem olyan természetű, amely ilyenfajta erőpróbát provokálna. Amivel áll és bukik: az a javaslat alapelve s minthogy erre vonatkozólag a kormány munkapártja megnyugtatóssal szolgált: ismételteti, hogy minden rendben van.

Aradi kereskedők Tisza grófhöz.

Arad város kereskedői nyílt levelet intéztek képviselőjükhöz, gróf Tisza Istvánhoz és ebben kéri őt, hogy foglaljon állást az eredeti javaslattal szemben Székely Ferenc igazságügyminiszter módosítása érdekében. A levél egy része így hangzik:

— A tizenkettedik órában kérjük Nagyméltóságodat, mint városunk képviselőjét arra, hogy álljon a kérdésben a szorongatott kereskedelmi érdekek mellé. Sokkal inkább tiszteljük Nagyméltóságod egyéniségét, a dolgok alapos tanulmányozására és megismerésére alapított meggyőződését, hogysem ebben a kérdésben hosszasan kapacitálni igyekeznők. Miután azonban a sajtóban és politikai körökben felmerült az a vélemény, mintha e kérdés a vidéki kereskedőket alig érintené és hogy a vidéki kereskedők a javaslat káros

hatásától nem tartanának, azzal a bizalommal, amelylyel minden kerület választói képviselőjükhöz fordulnak, meg akarjuk világitani a valóságot. A fővárosi szaktestületek kezdeményezése nélkül az aradi kereskedők már több ízben foglaltak állást a perrendtartás kérdéses szakasza ellen, melynek kereskedőellenes, vagy legalább is a kereskedők anyagi érdekeit súlyosan érintő tendenciáját elvitatni alig lehet. Mint az aradi kereskedők érdekeinek védelmére hivatott testületek vezetői, azzal a kéressel fordulunk Nagyméltóságodhoz, méltóztassék a javaslat eredeti szövege helyett az igazságügyminiszter által koncedált és a kereskedőket némiképp megnyugtató szakaszt elfogadni.

126 gyermek felruházása.

A Polgári Asztaltársaság estélye.

A debreceni Polgári asztaltársaság, — ez a humánus egyesület, — szombaton este tartotta rendes évi közgyűlését, amelynek legérdekesebb tárgyát a szegény gyermekek felruházása képezte.

Délután 5 órakor 126 gyermek jelent meg a lélekemelően szép aktusra. Több gyermeket elkísérték szülői, tanítói. Kedves látványt nyújtott a sok, örömtől ragyogó gyermekarc, mikor a ruhaneműeket cipőt, kalapot kiosztották köztük. De nemsak felruházták őket, hanem gazdag vacsorával meg is vendégelték.

Ezután tisztújító gyűlést tartottak. Szabó Henrik szép megnyitó beszéde után Szöllös Dezső dr. és Vajda József dr. szólaltak fel, majd bemutatták az évi jelentést és számadásokat.

E szerint a bevétel 2636 korona 20 fillér volt, melyet teljes egészében a szegény gyermekek felruházására használtak fel. Az asztaltársaságnak összesen 615 tagja volt. Ezután megejtették a választásokat. Elnök ismét Szabó Henrik lett. A tiszttakar többi tagjai is a régiük maradtak. Szerveztek egy ügyvezető titkári állást, amelyre *Aczél* Henrik könyvkereskedőt választották meg. Ezután társasvacsera és táncmulatság volt.

HIREK.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Vasárnap a református templomokban a következő sorrendben folynak le az istentiszteletek: a nagytemplomban Bereczky József szénior, a kistemplomban 9 órakor Berlendy Endre segédlelkész, a kistemplomban 11 órakor G. Szabó Gábor segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban Uray Sándor lelkész, az ispotályi templomban Boér Károly segédlelkész, a csapókeri imaházban Kovács János lelkész, a homokkeri imaházban Bányai Lajos hit-tanhallgató.

Az ágostai evangélikus templomban az istentisztelet vasárnap 10 órakor Materny Lajos főesperes lelkész végzi.

— **Hitelesítő közgyűlés.** A tegnapi városi közgyűlés jegyzőkönyvét ma hitelesítették a városházán a délután 4 órakor tartott hitelesítő közgyűlésen.

— **A közös jegybank szabadsága.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa ma délelőtt

11 órakor ülést tartott Budapesten Popovics Sándor bankkormányzó elnökletével. Az ülés egyhangulag elfogadta a bankprivilegium meghosszabbítására vonatkozólag a két kormány között létrejött megegyezést és felhatalmazta a bank vezetését, hogy kellő időben rendkívüli ülést hívjon össze és ez határozzon véglegesen a bankprivilegium meghosszabbításának ügyében. A tanácsülésen még folyó ügyeket intéztek el, majd pedig a jelzálog-hitel választmány tartott ülést.

— **Az adókiivetési lajstromok közszemlén.** Az 1910. évi III. osztályu kereseti adó, és nyilv. számadásra kötelezett vállalatok kereseti adója általános jövedelmi pótdadókiivetési lajstromok elkészültek s az 1883. évi XLIV. t.-c. 16. szakasza értelmében folyó év november hó 20-ik napjától november hó 28-ik napjáig a városi adóhivatalban 8 napi tözszemlére lesznek kitéve. Debreczen város adóügyi osztálya oly felhívással értesíti erről az adófizető közönséget, hogy ezeket a lajstromokat említett helyen a hivatalos órák ideje alatt bármikor tekinthetik meg és ha a kiivetés ellen alapos kifogásuk volna: felszólalásait a városi adóügyszóztárnál 15 nap alatt annyival inkább adják be, mivel az e tárgyban később beérkező panaszokat nem veszik figyelembe.

— **Tolsztoj jobban van.** Pétervárról táviratozzák: Astapovoi távirat jelenti: Az este 7 órakor kiadott bulletin így hangzik: Hőmérséklet 36.6 érverés 110, nagyon gyakran vonatott. Légzés 36. Az öntudat tiszta. A beteg álmos és igen gyöngye.

Astapovo, november 18. Este 10 órakor. Tolsztoj gróf közérzése javult. A hőmérséklet 36.8.

Astapovo, november 18. Moszkvából még két orvost hívtak Tolsztojhöz. A veszély nagy, de azért nem vesztek el minden reményt. Tolsztoj legidősebb leányát tegnap a betegágyhoz engedték.

— **Szabad iskola.** Holnapután, hétfőn, Adler József banktisztviselő fogja megtartani „Bank- és hitelügyek” című első előadását. Ez előadás vázlata: 1. A bankok a kapitalizmus előtti időkben. 2. A bankok szerepe a kapitalisztikus társadalomban. Crédit foncier és Crédit mobilier. A cheque és a clearing forgalom Németországban, Angliában és az Egyesült-Államokban. Bank és tözsde. Bankok a gyarmatokban. 3. A bankok a jövőben. Koncentráció. A mezőgazdaság és a Raiffeisen-szövetkezetek. A kereskedelem és inar és a banktrusztok. Az előadás az ipartestület disztermében délután 6 órakor kezdődik s teljesen ingyenes.

— **Pör a debreczeni repülőgép körül.** A Hamel—Letzter repülőgépe körül támadt pörre vonatkozólag Lukács Béla dr. debreczeni ügyvéd, a Rosenberg Albert özvegye és fiai szállítócég jogi képviselője annak kijelentésére kért föl bennünket, hogy a monoplán fölött megtartott szemle eredményéről még nagyon korai beszélni, mert a szemle eredménye még nem ismeretes; a szakértők ugyanis nyolc napi határidőt kértek a véleményük beadására. Ennélfogva az sem állapítható meg, hogy a szállító céget egyáltalán terheli-e kártérítési felelősség s hogy milyen összegű a kár. A szállító cég ügyvédje továbbá tévesnek jelentette ki a fővárosi lapok közleményének azt a részét, mely a szakértői szemle eredményét oly formán közli, mintha a szállító céggel szemben a szakértők nagyobb összegű kártérítést állapítottak volna meg.

— **Esküvő.** Kardos Samu, helyi ifjuságunk kedvelt tagja f. hó 20-án tartja esküvőjét Budapesten, a Dohány-utcai templomban Gutmann Blanka urleánnyal.

— **Az ohati birtokok bérlete.** Az ohati birtokok bérletére december hó 10-ének délelőtt 10 óráját tűzte ki a városi tanács.

Feltünőséget kelt

Női kézi táskák,

Brüll Zsigmond vállalata Csapó-u. 19. sz. alatt. Készít finom női Costümet már 10 frttól feljebb, női szövet Pincesz ruhát 5 frttól feljebb, női parchet Pongyolát 3 frttól feljebb. **Dus választék mindennemű kész női és Leányka ruhákban. Tiszta selyem bluz 5 frt. Az árak kelmével együtt értendők mely dus választékban van raktáron.**

Péncz-, szivar- és cigaretta tárczák, Solingeni aczél árak, zsebkések, ollók, önbortváló készülékek, diszműárak (ajándék tárgyak) mindenféle gyermek játékok óriási választékban **olcsó Gosi Miklósnál** **Placz-utca 32 sz. szabott árak mellett** kaphatók (volt Szedlák-ház.)

— **Delegációk Budapesten.** Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy Aehrenthal külügyminiszter az osztrák delegáció mai ülésén kijelentette, hogy a delegáció már 1910. január 8-án újra össze fog ülni, Budapesten. Ugyanis a hadügyi követelések tárgyalása több hétig el fog húzódni és még márciusban is lesznek ülések. A delegáció befejezése után a külügyminiszter szabadságra megy.

— **Az első tea-délután.** A Szent-Erzsébet nőcsövlet teadélutánokat rendező bizottsága elhatározta, hogy a téli szezon alatt minden második vasárnap teadélutánt rendez. Az első tea-délután holnap, vasárnap lesz a Royal-ban. Belépő-díj 1 korona, melyben az úszónna bent foglaltatik. A zenét Rácz Károly zenekara szolgáltatja.

— **Hogyan fogják Crippent kivégezni?** November 23-ára van kitűzve Crippen kivégzése, s ha neki és védőinek nem sikerül újabb halasztást kieszközölnie, akkor e napon a londoni Pentonville-börtönre kitűzött fekete lobogó fogja jelezni a kint álló tömegnek, hogy a hóhér eleget tett szomorú kötelességének. Egykoron Angliában is nyilvánosak voltak a kivégzések s az angolok Dickensnek, a nagy költőnek köszönhetik, hogy ez a barbár szokás megszűnt. Dickens ugyanis annak idején jelen volt egy kivégzésnél s az itt látottak annyira felháborították, hogy újságcikkekben követelte a nyilvánosság kizárását az akasztásokról. Angliában tulajdonképpen nem azt mondja ki a törvény, hogy a delikvens kötélt általi halálra ítéltetik, hanem azt, hogy nyakánál fogva felakasztassék, — míg a halál be nem következik. De az angol kivégzési technika nagyon humánus. A kivégzés előtti utolsó időt a halálra ítélt rendszerint egyedül tölti el, csak kivételes esetben fogadhatja hozzátartozói látogatását. — Ételmezeje csak kenyér és víz s a rendelkezésre álló rövid időt — mert az akasztás Angliában gyorsan megy — arra használhatja fel, hogy lelkiismeretével tisztába jöjjön. Az akasztás a börtön udvarán történik az igazgató, egy seriff, egy orvos, a lelkész, két-három ór és a sajtónak egy képviselője jelenlétében. Amikor az elítélt utolsó órája ütött, részt vesz a halotti istentiszteleten s azután két ór letakarja a fejét fekete fátyollal, úgy, hogy a néhány lépésnyire felállított akasztófát nem látja. A hóhér az elítélt nyakába akasztja a hurkot s egy pillanat múlva megnyílik a csapóajtó s az elítélt a mélységbe zuhan. A halál rendszerint egy pillanat alatt bekövetkezik. E tekintetben Marwood mester, a híres angol hóhér ügyes ember, aki alaposan érti a mesterségét.

— **Hirdetmény.** Az Üzletszabályzat 81. §-a értelmében a felek által ki nem váltott kézbesíthetetlen áruk a f. hó 23-án délelőtt 9 órakor Debrecen állomás teherkiadási raktárában megtartandó nyilvános árverezésen azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adni. A raktárfőnök.

— **Családi dráma.** Budapesti tudósítónk jelenti: Csinos, fiatal felesége van Dlhoczky Nándor budapesti főpallérnak. Kiinn laknak ketteskén az Endre-utca 6. számú házban. Alig néhány éve házasság és máris beütött a baj, az asszony csapodár lett, szívesen fogadta Kovács Ferenc templomfestő udvarlását, aki, míg a férj munkában volt, naphosszat ott legyeskedett az asszony körül. A főpallér már régen rossz szemmel nézte Kovácsot és kijelentette neki, hogy nem sokáig tűri meg a felesége mellett, s hogy lelővi őt is, meg az asszonyt is. Tegnap aztán beváltotta a fenyegetését. Éjfél tájban ment haza a munkából Dlhoczky. Zárva találta a lakását, nem volt senki otthon. Várt egy darabig, aztán meguntta és szállodába akart menni. Alighogy kifordult a kapun, látta, hogy a tulsó oldalon jön a felesége, akit szenvedé-

lyesen átölelve tart Kovács, a templomfestő. Előbbi szaladt, de azok kikerülték őt és beszaladtak a lakásba. Az ajtót pedig becsapták az orra előtt. Dlhoczkyt elfogta az indult, utánnok rohant, revolvert rátott és Kovácsra lőtt, akinek balszeme alá furódott a golyó és rögtön végzett vele. Dlhoczkyt ma reggel behozták a főkapitányságra, ahol le tartóztatták.

— **Jeney Miklós tb. főkapitányt** abból az alkalomból, hogy Domahidy Elemér főispán tiszteletbeli főkapitányává nevezte ki, ma üdvözölte a rendőrség tisztikara, melyet Mile Pál tb. kapitány vezetett elébe. Jeney Miklós a hivatali esküt a hétfői tanácsülésen fogja letenni.

— **Erzsébet-ünnepély az orth. izr. elemi iskolában.** Erzsébet királyné emlékünnepét — alkalmas terem hiányában — mindenik osztály saját tantermében ilte meg. A tantesület minden egyes tagja kegyeletteljes beszédet intézett az ifjúsághoz.

— **Modern képek rámákban és anélkül** Thaisz Arthur papírnemű áruház összes kirakataiban vannak kiállítva. Ajánljuk az érdeklődő közönség figyelmébe.

— **Egy kereskedőseged balesete.** Súlyos baleset érte Weisz Dezső debreceni kereskedősegedet, aki a Sas-utca 4. szám alatti nődivatkereskedésben van alkalmazva. Ma reggel Weisz egy kettős létrára állva, az üzlet elé akart ruhaféléket kiakasztani, miközben elvesztette az egyensúlyt és lezuhant a létráról. A kereskedősegedet, aki súlyosan megsérült, a mentők Csapó-utca 19. szám alatti lakására szállították.

— **A Félix-fürdő téli szezonja.** A Félix-fürdő Magyarország legősibb és leghatékonyabb gyógyító forrása, s mégis tíz évvel ezelőtt ugyszólván csak itt a város környéken ismerték, csak éppen a közvetlen közelségből keletkeztek fel azok, akik biztosan gyógyulni akartak. Kellott egy hatalmas energiájú, modern ember, egy akadályokat nem ismerő és mindent áldozó ember, mint Komzsik Alajos, a fürdő szerencsés kezű bérlője, aki egy évtized alatt bámulatos agilitással és önfeláldozó munkával paradicsommá varázsolta a Félix-fürdőt, melynek híre ma már az ország határain túl is eljutott, s a legnevesebb fürdők sorába emlegetik. A gyógyulást kereső emberiség országszerte halásan méltányolja a fürdőbérlő évek óta kitinően bevált ujtását, a téli kurát, melyet mindenkor számosan keresnek fel a legmesszebb vidékekről. Az új kúra lehetővé tette a csodás gyógyviz téli használatát, s így egész éven át állandóan tart a Félix-fürdő szezonja. A fürdőt ehhez képest minden képzelhető, modern kényelemmel rendezték be, felépítették az új „Anna“-lakot, 25 káddal bővítették a fürdőket, s még újabb egyéb építkezéseket is végeznek, úgy, hogy a Félixben télen is mindenki kedves otthonot talál. A bérlő kiváló előzettségével pedig, minden módon igyekszik biztosítani a legkellemesebb tartózkodást. A téli kurára már igen sok vendég érkezett.

— **A Piac-utcán** egy csinosan butorított elegáns utcai szoba, parket és gázvilágítással, külön bejárattal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

— **Súlyos vasuti szerencsétlenség.** Egy magyaróvári távirat alapján jelentették már, hogy pénteken reggel súlyos vasuti szerencsétlenség történt a mosonszolnoki állomáson. A szerencsétlenség ügyében a szombathelyi üzletvezetőség azonnal vizsgálatot indított és a vizsgálat eddigi eredményéről a következő értesítéseket kaptuk: Pénteken reggel háromnegyed hat órakor történt a szerencsétlenség. A Hegyeshalmáról érkező tehervonat befutott a Csorna felől érkező személyvonatba, összetörte annak postakocsiját és két személyszállítókosiját. Egy utas, ifj.

Németh József, életveszélyes sérüléseket szenvedett és most a pozsonyi kórházban haldoklik. A személyvonatnak több vasuti munkása és utasa, összesen heten súlyosan megsérültek. Ezeket is a pozsonyi kórházba szállították, miután a mosonszolnoki és hegyeshalmi orvosok az első segílyt nyújtották nekik. Csatári Elek, a magyaróvári főszolgabíró, azonnal kiszált a helyszínre és megindította a vizsgálatot. Nemsokára már megérkezett dr. Szivásy fogalmazó a szombathelyi üzletvezetőségtől és kihallgatta az állomás személyzetét. A szerencsétlenséget az okozta, hogy a tehervonat a megengedettnél sokkal előbb futott be. Ezért a váltóórt terheli a felelősség, akit most hallgat ki a fogalmazó.

— **Bálbizottságok figyelmébe!** Izléses meghívók és táncrendek végett forduljanak Antalffy József céghez.

— **Árverések a vasutnál.** A visszamaradt podgyász és más árucikkek elárverezése a debreceni vasuti állomáson november 23-án, a szolnoki állomáson november 25-én lesz. Az eladásra kerülő cikkek a debreczeni kereskedelmi és iparkamara segédhivatalában megtekinthetők.

— **Szomaházy összes munkái** 15 kötetben, havi 3 koronás részletekben rendelhető Antalffy Józsefnél.

— **A mai nap halottai.** A mai nap folyamán a következő halálesetet jelentették be az állami anyakönyvi hivatalba: Bátori István református 6 hónapos, özv. Ujvári Józsefné református 81 éves, Salánki János református 36 éves, Bence Margit református 7 hónapos.

— **Sikkasztó igazgató.** Aradról jelentik: A mikalaki népiskola gondnoksága rovancsolást tartott az iskola pénztárában, mert gyanakodott, hogy Szabó György igazgató, aki ellen tegnap váltóhamisítás miatt feljelentést tettek, hűtlenül kezelte a rábizott pénzt. A rovancsolásnál kiderült, hogy Szabó több ezer koronát elsikkasztott. Az aradi ügyészség nyomban letartóztatta az igazgatót, aki kijelentette, hogy volt egy sorsjegye és azt remélte, hogy megnyeri a főnyereményt és visszafizetheti a elsikkasztott pénzeket.

Csipke, tüll és szövet **függönyök, ágy és asztalterítők, kokusz szőnyegek, lábtörölők, paplanok, matracok** Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9.

— **Házasságkötések.** A héten a következő házasság kötéseket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalba: Székely Károly Szolyka Erzsébettel, Kristóf István Nyulási Erzsébettel, Gál István Cseh Rózával, Láng Mózes Szöllösi Malvinnal, Fülöp Gusztáv Kovács Máriaival, Antal Imre Csukás Rózával, Kas József Pincés Erzsébettel, Kovács József Andrikó Juliánnával, Soltész István Kentelki Máriaival, B. Szabó József Tóth Erzsébettel, Révész Miklós Katona Juliánnával, Karlovics Lajos Boros Máriaival, Kolozvári István Szabó Eszterrel, Harangi István Nagy Máriaival, Kaszás Mihály Böszörményi Erzsébettel, Nagy Kálmán Simonyi Jolánnal.

— **Lampionok** legolcsóbb árban kaphatók Thaisz papírnemű áruházában.

— **Holttest a Dunában.** Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy Nyergesújfalu közelében, a halászköz egy férfi és egy nő holttestét fogták ki a Dunából. A hullákat a komáromi kórházba szállították, ahol az orvosi és rendőri vizsgálat megállapította, hogy a halottak Fekete József pozsonyi honvédhadnagy és az a kávéházi felirónó, akivel a hadnagy még szeptember hónapban nyomtalanul eltűnt Pozsonyból. A rendőri nyomozás kiderítette, hogy a hadnagy és a kaszírónó rablógyilkosságnak estek áldozatul.

— **Ha alkalmas karácsonyi ajándékot** olcsón akar beszerezni, nézze meg Schwartz pipás kirakatát a városházával szemben.

Weisz Adolf posztó kereskedése **ideiglenesen** a **főtőzsdével szemben** levő **bódében.**
Megnyilt az „Erdélyi Borozó“ fényesen átalakítva.
Egész éjjel nyitva. Bableves. Női kiszolgálás.

Debreczenvidéki Takarékpénztár

m. sz.
Piacz-u. 32. (volt Szedlák-ház)
Olcsó és kis részletekben visszafizethető kölcsönöket ad.

— A Jogász- és Tisztviselő-Kör jelmezes táncestélye. A Jogász- és Tisztviselő-Kör vigalmi bizottsága mai napon tartott ülésén elhatározta, hogy az idei farsangon, február első szombatján az Arany-Bika dísztermében jelmezes táncestélyt rendez. E mulatság jellegét a bizottság a nagvközönség részéről megnyilvánult óhajnak megfelelően alapította meg. A számos tagból álló rendező bizottság mindent el fog követni, hogy a Jogász- és Tisztviselő-Körnek ez a mulatsága megállapodott régi jó hírnevének megfelelően. A vigalmi bizottság elnöke Szücs Géza dr. a táncrendező bizottság elnöke pedig Csath Sándor dr. A rendező bizottsági iroda a Jogász- és Tisztviselő-Kör helyiségében (Piac-utca 68. sz.) van.

— Dr. Katona Mihály sárospataki homeopata orvos ismét rendel Debreczenben. A hó 25-én, azaz pénteken egész nap és 26-án, szombaton d. e. 11 óráig Darabos-u. 55. sz. alatt, ahol különösen tüdő- és gyomorbetegségeket szívesen látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost.

— Eljegyzések. Az elmúlt héten a következő eljegyzéseket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalba: Belényesi Sándor — Tóth Margittal, Tóth József Petheó Amáliával, K. Szabó Lajos Bernát Eszterrel, Tóth Miklós Fazekas Rózával, Á. Kiss Kálmán — Lövinger Ninával, Strausz Ernő Goldstein Klárával, Kovács Imre Horog Juliánnával, Eklí József Gyöngyösi Erzsébettel, Csokonai Géza Dörgő Eszterrel, Horváth István Kiss Máriával, Kovács József Kiss Eszterrel, Rácz Gábor Oláh Eszterrel.

— A legtapasztaltabb orvosok tanácsadják, hogy egészségünk fentartása érdekében elsősorban a gyomorra ügyeljünk. Aki gyomrát rendben kívánja tartani, tegye szabályos, hogy minden héten legalább egy bizonyos meghatározott napon, például minden hétfőn vagy mondjuk minden szombaton, reggelizés előtt egy pohár igazi Ferenc József-kesevízet igyék. Ezen részóta bevált természetadta tisztító-gyógyviznek bámulatos felfrissítő hatása van nemcsak emésztőszerveinkre, hanem egész lényünkre is. A török császár udvari főorvosa is ezen tulajdonságát becsülte a legjobban, mikor azt írta róla, hogy „a kitűnő Ferenc József-kesevíz használata különösen kellemes.” Vigyázni kell, hogy a kereskedésekben mindenkor valódi Ferenc József-kesevízet kapjunk, mert ez az, melyről a világ minden tájának orvosai és orvostanárai a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak.

— Nagy viharok. Az éjszaka nagy orkán hófúvás és zivatar vonult végig Pozsonynak környékén és Mosonmegyében. A szélvész táviró- és telefonpóznákat döntött ki, reggelre megszűnt minden telefonösszeköttetés Budapest—Pozsony—Bécs és Budapest—Berlin közt. Száz meg száz munkás dolgozik a megrongált telefonvonalon. Fiuméből táviratozzák, hogy a Quarneróban irtózatosan tombol a vihar. A parti hajóforgalom szünetel., Abbáziába, Lovranába nem járnak a gőzösök, sőt kocsikon sem lehet odáig eljutni. A sok helyiit meredek országúton nem merik a bérkocsik megkockáztatni az utat. Akik Fiuméba értek, hogy átkeljenek az osztrák Rivierára, meg azok is, akik Abbáziából ma készültek hazautazni, ottrékedtek.

A legelegánsabb

Ajánlok a legkitűnőbb minőségű, Bélapátfalvi, portland cementet, kartelen kívüli fehér falimeszet, prima porosz köszet, száraz tűzifát, prima műtrágyát vagon számra továbbá géphenger és motor olajakat, mindenkor legolcsóbb napi ár mellett

téli felső kabátok és öltönyök, Szalon smoking és frack öltöny különlegességek készülnek

A Debreczeni Leszámló Bank

mint Szövetkezet
Piacz-u. 49. a főpostával szemben.
Heti befizetésekkel könnyen visszafizethető olcsó kölcsönöket folyósít.

Ma a Royal-kávéházban Kiss Béla zenekarával nagy zeneestélyt tart. Színház után kitűnő színházi vacsora. Kiváló tisztelettel Hauer Bertalan.

— Klein Jakab, ki az itteni gazdaközönségnek a gazdasági gépeket már 16 éve árusítja, jelenleg Hatvan-u. 8. sz. alatt a M. K. Államvasutak Gépgyára Vezérigénységénél, melynek vezetésével meg van bízva, található.

— Holttest a vasuti síneken. Karcagról jelentik: Zakar Antal szolnokmegyei utépitési felügyelő ma reggel Karcag közelében a vasuti sínek mentén holtan találták. A holttest a felismerhetetlenségig össze volt zúzva. Még nem volt megállapítható, hogy öngyilkosság esete forog-e fenn, vagy gyilkosság történt. A vizsgálatot megindították, amelynek során eddig csupán annyit állapítottak meg, hogy a hivatalos pénzből 300 korona hiányzik.

— Hetven éves öngyilkos. Ma délután a Nyil-utca 29. szám alatt Földesi Juliánna 70 éves öregasszony, aki már a munkára képtelen lett s akit úgy tartottak kegyelemből a szomszédjai s a jószívű emberek, felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt. A holttestet beszállították a közkórházba s ott temetik el.

— Téli bélések bőrkeztűik, kizárólag saját készítmény. A legolcsóbban szerezhetőek be Nagy Andrásnál kistemplom mellett. Ugyanott egy tanuló fizetéssel felvétetik.

Üzlet áthelyezés miatt végeladás
Minden, áron alul adatik el
GLÜCKEDE
csipőüzletében, a barakban.

— Francia cilinderek, divatos formákban Frank Testvéreknél.

— Hunnia képei szépek! Hunnia képei olcsók! Hunnia képei tartósak! Hunnia levelezőlappjai szenzációsság olcsóságban és kiváló elben! Hunnia műterem a PIAC- és CSAPO UTCA SARKÁN az utcai oldalon van! Hunnia modern berendezésű fényképészeti és festészeti műterem!

— Jegyesek! Butorszükségletüket legolcsóbban szerezhetik be Jancsó Testvérek Sestakerti asztalos ipartelepének butoraktárában Csapó-utca 17. szám. Színházi átjáró udvar.

— Mindennemű könyvkötések, bördísznunkák, reklámcikek stb. Antalffy Ferencz könyvkötészetében készíttetnek Piac-u. 31.

— Őszi felöltők óriási választékban Grünfeld A. és Társa üzletében.

— Debreczen sz. kir. város legolcsóbb férfi-ruha áruháza Grünfeld, a kistemplom mellett.

— A Polgári Takarékos és Segély Szövetkezet Piac-u. 73., a 15-ik évtársulatra már a mai naptól kezdve igen olcsó heti befizetésekkel minden levonástól ment könnyen törleszhető kölcsönöket folyósít.

Cigányszerelem

a legújabb és legszebb zenéjű operett.
Mikszáth Almanach,
kincses kalendárium, könyvujdonságok.
Divatos levélpapírok
CSILLAG ARTHUR
könyv és papirkereskedésében
Városháza épület.

Törvénykezés.

A tolvaj szolgál. A debreczeni kir. törvényszék büntető tanácsa ma tárgyalta Hoffmann József táblabíró elnöklete alatt, Tóth Mika Antal debreczeni szolgáló bünygyét. — Tóth M. Antal a múlt hó 30-án Mika Bálintnéhez ment, azonban nem találta otthon, csak két gyermekét; ezeket elküldte hazulról s mialatt a gyermekek távol voltak, feltörte a szobában levő szekrényt és 55 korona készpénzt ellopott belőle. A törvényszék a mai tárgyaláson egy évi börtönrre ítélte a tolvaj szolgát.

Gondatlan anya. Judás Jánosné született Ács Juliánna 36 éves hajduböszörményi lakos szeptember 17-én a téglási erdőben letette csecsemőjét és egy kendővel betakarta. A kis gyermek a kendő alatt megfulladt. A debreczeni kir. törvényszék ma az anyát a gondatlanságból okozott emberölésért 14 napi fogságra ítélte.

— A homokkerti csata. Varga József. — Varga Lajos és Ecsedi István debreczeni ács segédek ez évi július 3-án Bogdács András homokkerti korcsmájában mulatozás közben összeszólalkoztak. A szóváltásból csakhamar verekedés lett, miközben a korcsmai berendezést összetörték és az üvegeket egymáshoz dobálták. A korcsmáros följelentette a duhaj legényeket, akik ma kerültek a debreczeni törvényszék elé. A bíróság Varga Józsefet 1 havi fogságra, Varga Lajost 6 havi fogságra, Ecsedi Istvánt pedig 100 korona fő- és 20 korona mellékbüntetésre ítélte, de reá nézve az ítéletet felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

Legjobb és legszebb
Csipők Daniel csipő
TELEFON 501
Jótnál Debreczen,
Piacz-u. 49. postával szemben.

Győrfi Testvérek

uridivat-, kalap- és fehérnemű üzlete
Piacz-utca 30. Dréher sörcsarnokkal szemben.
Őszi újdonságok
az összes uridivat özikekben és pipereárakban.

Legszebb órák, ékszer

legolcsóbban vásárolhatók
GASPARIK ADÁM
műórás és ékszerésznél Debreczen, Hunyadi-u. 12

Prelovsky Andrásnál

Debreczen, Kossuth-utoza 4. sz.

Pollák Zsigmond

a Magyar bank és Kereskedelmi Részv.-Társ
Bélapátfalvi cementosztályának vezérképviselője. Telefon 441.

Piacz-uteza 61. szám alatt

banknak vagy irodának **kiadó** a jelenlegi Fonciere biztosító helye, mely áll emeleti 4 nagy szobából, előszobából és hozzátartozékaiból

1911. május hó 1-től.

KÖZGAZDASÁG.

Uj gazdasági tudósító. A földmívelésügyi miniszter Siposs Zsigmond tetőtleni lakost Hajdumegye hajduszoboszlói járására a gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg.

Vasuti dijszabási tanfolyam. A vasuti dijszabási tanfolyam e hó 22-én, kedden este a kereskedelmi és iparkamara kistanácstermében nyílik meg 6 és fél órákor. A vezetőség ezuton is kéri a jelentkezett hallgatóknak a megjelenését.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentés.
Budapest, 1910. nov. 19.

Készáru 5 magasabb.	
1910. októberi buza	—
1911. áprilisi buza	11.04—06
1910. májusi buza	—
1910. októberi rozs	—
1911. áprilisi rozs	7.92—93
1910. májusi rozs	—
1910. októberi zab	—
1911. áprilisi zab	8.31 32
1911. májusi tengeri	5.68—69
1910. szept. tengeri	—
1910. apr. tengeri	—
1910. augusztusi repce	—

Butorvevők figyelmébe.

50%-os házbéremelés miatt kénytelen vagyok a raktáron lévő **Mahagoni, palizander ebédloket, hálósobákat** és mindenféle butorokat

bámulatos olcsó áron

eladni. Meggyőződhet bárki, hogy mily **csoda olcsón** juthat most butorhoz.

Teljes hányasszonyi berendezések
→ **inése olcsón.** ←

Tisztelettel

FEHÉR J. butor nagyáruháza
Hunyadi-u. 17. sz. (Vasut közelében)

Legelőgánsabb Férfi ruhákat készít

mérsékelt árakért

Szabó László

férfiszabó Debreczen, Széchenyi u 1.

Regény-csarnok.

A nyomoruság iskolája.

(Folytatás.)

Ez a gyürü például husz forintért maradt nála. Annak már tizenöt éve. De ha föl-számítja a kamatok kamatait, a mivel az az ember a husz forintért adós maradt, (a tekintetes ur csak huszonöt percentet számít, ami nagyon emberséges dolog, mert az uzsorások hatvanat, meg százat is számítanak) hát ötszáz hatvankét forintnyi összeg kerekedik ki tizenöt év óta. Pedig ha a gyürüt elakarná adni a tekintetes ur, legfőleg száz forintot kapna érte; tehát az az ember tiszta négyszáz hatvankét forinttal csalta meg a jószívű hitelezőt.

Most is csalják, folyvást csalják a tekintetes Czibak Antal urat. A parasztok oly fúrfangosak, oly romlottak, hogy mindig rászedik a tekintetes urat. A tekintetes ur már nem is akar nekik kölcsönözni, de úgy tudnak könyörögni, hogy végre megindul a jó ember szíve.

— No de most utoljára adom, István vagy Mátyás, vagy Palkó, vagy a hogy hívják az illetőt, mondja neki a tekintetes ur; — hanem aztán szavát tartsa és megfizesse a terminusra.

De az elvetemedett paraszt soha sem tartja a szavát s a tekintetes urnak addig kell hosszabbítgatni a terminust, míg végre Istvánnak, Palkónak vagy hogy hívják az illetőt, háza, telke fölmege a kamatra.

Bezzeg olyankor átkozzák Czibak Antal urat s a mennyei áldást kívánták a fejére, mikor a pénzt odaadta nekik, tizszer annyi gonosz kívánsággal halmozzák el most, mikor a pénzt kéri. Pedig nem is hoz ide a nyakukra idegen fiskálist, aki kétszer annyi perköltséget számít, maga pörli be adó-sait. Hanem azért mégis szidják, átkozzák.

De a tekintetes ur megszokta már s nem törődik sem az áldásaikkal, sem az átkaikkal. A törvény mellette van s ha szükséges, a járásbiróság karhatalommal is foganatosítja a végrehajtást.

Fájdalom, itt is gyakran úgy jár a jószívű hitelező, mint a zálogba adott ékszerrel járt hajdan. Annaira fölszaporodik a kamat és a perköltség, hogy az árverésen be sem gyül, mert ez a megátalkodott paraszt fajta daczból is, meg aztán mivel pénze sincs, nem árverez s rendesen Czibak Antal ur maga kénytelen potom áron megvenni a makacs parasztnak házáat, telkét.

Igazán maholnap nem tudja, mit csináljon a sok paraszt házzal. A zsellérek, akik benne laknak, nem tudnak fizetni s ha a tekintetes ur nem egyeznék belé, hogy napszámba dolgozzák le a tartozásukat, hát valóban nem maradna egyéb hátra, mint ellicitáltatni fejeik alól a vánkost, ami többnyire olyan rozsz és ócska, hogy nem telnék ki az árából a végrehajtó költsége sem. Hanem azért mégis szidják a tekintetes urat s azt mondják, hogy lenyuzná a szegény ember bőrét.

Pedig sohasem követel többet, mint a

mire a szegény ember irásban keze keresztvonásával kötelezte magát. Sőt még abból is enged. Ha egy véka búzát kellene a szegény embernek kamat fejében hozni s a szegény ember eljön könyörögni, hogy nagyon kevés termelt az idén, esztendőre inkább három vékával hoz egy helyett, a tekintetes ur soha sem utasítja el a könyörgőt.

— Jól van, — mondja neki, — isten őrizzen meg, hogy én a szegény embert szorongassam ilyen szűk termés idején! Hanem mindnyájan halandók vagyunk, tudja kend s legjobb irásba foglalni, hogy kinek mi a jussa és ki mivel tartozik.

A megszorult szegény ember aláhuzza keze vonását s aláhuzná, ha még több foglaltatnék is abban az irásban s örömet megígéri, hogy még egy napra ingyen eljön sarjut kaszálni vagy kukoricát kapálni is; hanem mikor aztán elérkezik a sarjukaszállítás, meg a kukoricakapálás ideje és a három véka búzát kell hozni a tavalyi egy vékéért, akkor szidja és átkozza az uzsorás fiskálist.

Föl is gyujtották nem egyszer a kazalait: henem mikor látták, hogy abból nem kára, de haszna van az élelmes embernek, mert mindig kétszer annyira biztosította a termését, mint a mennyit megért, abba hagyták a gyujtogatást. Most már biztos lehet, hogy nem gyujtják meg feje fölött ezt a házat, mert a biztosító-társaság akkor e helyett a rongyos helyett újat épített neki, az ördög pedig bizonyosan vigyáz reá s nem hagyja ide égni a cimboráját.

Igy vélekednek Bessenyo-Szent-Jakabon s talán egyebütt is és ez a vélemény egyáltalán nem titok a tekintetes ur előtt. Jól ismeri a parasztok gyűlöletét a komposzessor urak idegenkedését. Tudja, hogy ez a kártyázó, borozó, agarászó kompánia egy kanál vízbe fojtaná őt, ha lehetne.

(Folyt. köv.)

NYILTÉR.

Szőnyegek, Függönyök, Terítők Haas Fülöp és Fiai

gyárosoknál

Debreczen, Plaoz-u. 59.

Keresünk egy tisztességes, minden szakácsnét

jó fizetéssel.

Ajánlkozzanak **Plaoz-u. 42. szám**
alatt az emeleten hátul.

Erőteljes jóízűt

Egy kocka csupán 1/4 liter
forró vízzel leöntve 1 tányér
kész, finom húsleves ad.

MAGGI féle

kockából á 5 f.

készült húslevesel

önti fel a hamisleveseket, főzelékeket,
mártásokat sülteteket s ib.

Első Debreczeni
kenyérgyár
Széchenyi-utca 49.
Telefon 793. Telefon 793.

Előnyös árjegyzék.

- 1 kg. Orosházi hófehér kenyér . . . 16 kr.
- 1 „ Orosházi fehérkenyér . . . 14 kr.
- 1 „ Orosházi fél barna buza kenyér 13 kr.
- 1 „ Orosházi barna buza kenyér 12 kr.
- Orosházi keskeny magas rozs cipó kicsi 11 krajczár, nagy 22 krajczár.
- Megrendelésre barna rozskenyér 9 krajczár.
- Városi raktár
- Simonffy-u. Bérház. Telefon 32.**
- Fiók telepek **Szent-Anna u. 60.**
- „ **Becska-tér 1.**
- „ **Bethlen-u. 29.**

Stock-Cognac Medicinal

szavatolt valódi borpárlat hivatalosan lepecsételt palackokban

Camis és Stock
gőzpároló-telepéből,
BARCOLA.

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Utánzatoktól óvakodjunk.

Baromfi vész ellen

a legjobb hatású szer a

Balázs-féle Alatus labdacok.

Kapható 1, 2, 4 koronás dobozokban az egyedüli készítőnél, **Balázs Ödön utóda**

Harsányi Lajos

„Reménységhez” címzett gyógyszer-tárában **Debreczen, Csapó-utca 18. sz.**

500 koronát

ízetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használatát követve évekig 80 fill. valaha ismét fogfájást kap, vagy szája beizzik. **Bartilla Winkler** Écs, Wien, 1911, Sommergasse 1. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Csak a **Bartilla fogvíz** kérendő Hamisítások bejelentése jár jutalmaztatik. Ugy helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök évekig 5 kor. 80 fillért Kapható Debreczen: **Hihalovits** Izsák gyógyszer-tára a „Kigyó”-hoz.

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó-utca 13.

Nyugdíjas családok!

Akiknek elég volt már Debreczenben port szívni, és akik vidékre akarnak költözni ide figyeljenek!

Eladó a Paksi-féle kastély!

Ára 6 ezer forint.

Nagyon, de nagyon kevés pénzzel meg lehet venni!

Monostorpályiban, ahová Debreczenből mindössze 20 krajczárért visz ki a vonat, eladó a Paksi-féle kastély, mely másfél katasztrális holdon fekszik, gyönyörű nagy parkkal.

A kastély magában foglal 6 szobás lakosztályt, fürdőszobát, konyhát, két spájt és a kastélyban van a Monostorpályi postahivatal is. Az egész kastély vízvezetékkel van ellátva, a szobákban cserépkályhák.

Sarok ház.

Árverési hirdetmény.

A Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bank részvénytársaság debreczeni cégénél elzálogosított, de lejáratkor ki nem váltott **arany és ezüst-neműeket, értékpapirokat 1910. évi november hó 24. napján délután 3 órakor** azonnali készpénz fizetés mellett a bank Piacz-utca 58. sz. alatti üzleti helyiségében nyilvánosan elárverezem.

Debreczen, 1910. évi november hó 12-én.

Lestyán Adorján
kir. közjegyző.

Aki megbízható jó és olcsó cipőket és csizmákat akar vásárolni

az egész bizalommal menjen csak Csapó-utca 19. szám alatti

czipő és csizma üzletbe

a zenedével ezemb, ott kizárólag saját készítményű cipőket és csizmákat vásárolhat jutányos árákért. Mindenkinek saját érdeke ezen fent nevezett üzletet mielőbb felkeresni, melyért előre is köszönetemet nyilvánítom.

Tisztelettel **Mező Gábor** cz. v.

Uj üzlethelyiségbe

helyezte át

Vági István

ékszerész és vésnök műtermét
Miklós-utca 5. szám alá.

Uj munkaerővel, kitűnő berendezéssel, készít mindennemű **modern és speciális ékszereket, különlegességeket, véséseket** fémbe és kőbe. Átalakításokat, javításokat olcsón és pontosan.

Kész áruból állandó raktár.

18258 - 1910. sz.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező **Belső-Ohat** nevű 3850. kat.-hold 158. négyszögöl területű ingatlan tagbirtok; valamint a **Telekháza** nevű (Külső-Ohat) 4067. kat. hold 1559. négyszögöl területű ingatlan tagbirtok külön-külön 1912. évi október hó 1-től kezdődő és 1924. évi szeptember hó 30-án végződő 12 évre haszonbérbeadása nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe adatnak. A szóbeli árverésre határnapul **1910. évi december hó 20-ik napjának délelőtti 10 órája** a városház nagytanácsstermében tüzetik ki.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a a Belső-Ohati bérletre 60050 korona, a Telekházi (Külső-Ohat) bérletre 78,400 korona.

Miről az érdeklődők azzal értesíttetnek, hogy az árverési feltételek és a bérleteken levő városi épületek leltárai a számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1910. november hó 10.

A városi Tanács.

A Debreczeni Kölcsönös Segélyező-Egylet

mint szövetkezet 1911. január hó 1-én

alakítja meg 28-ik évtársulatát.

Tagok száma 10.000. Törzsbetétek száma több mint 100.000.

Befizetett tőkénk a 7.500.000 koronát meghaladja.

Uj tagok fölvetetnek és törzsbetétkönyvecskék már most kiadatnak hivatalos helyiségünkben

Kossuth-utca 9. szám alatt,

ahol a szükséges felvilágosítások megadatnak.

Fest, mos, tisztít, szőnyeget géppel porol, ágytollat fertőtlenítve tisztít

Hrabéczy-gyár

Széchenyi-u. 42. szám.
Fiókhülek: Hatvan-u. 11. és Csapó-u. 28. alatt.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

20 éves szőke bécsi nő, 50.000 kor. hozomány, később nagy örökséggel, nagyiparos egyetlen leánya, fess és szép, **szexuális házasságot** óhajt. Csak komoly ajánlkozók, ha vagyonatlanok is, irjanak L. Schlesinger, Berlin 18.

Betöltendő.

Keressék egy fiatal kézműáros kereskedő segedet. Kirakat rendezők előnyben részesülnek. Czim Zádor Benő Hajduböszörmény.

Adás-vétel.

Eladó szőlővessző a pusztatamási uradalom immunis homok szőlőtelepéről 70 ezer darab fajtisza, erős, egészséges, jégverés és peronoszporamentes sima szőlővessző: rizling, ezerjő, zöld szilváni, erdei kövidinka ezrenként 5 koronáért, legkiválóbb vegyes csemege 10 koronáért, 25 ezer darab porbujtás 2 éves ezrenként 30 koronáért Csapó utca 38. Telefon 800.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Egy egész új varrógép elköltözés miatt olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Tulhalmozott raktár miatt saját gyártmányu

Férfi, Női és Gyermekek cipőjelmét melyen leszállított árban árusítom el
Fischer Menyhért
Piacz-utca 3.

Harmathy antipuarium Fűvészkert-u. 14. Kézpénzen vesz egyes könyveket, egész könyvtárat, régi könyveket.

Ezüst szőrű nyulak eladók Rákóczy-u. 10.

Tetőcserép, mész, cement kapható Fű és Társaság mészkereskedésében, Homokkert-utca 121. Hatvan-utca 9.

Harmathy antipuariumban 60000 külföldi bélyegből dus választék fél áron. Bélyegalbumok. Seuf katalógus.

UJS
Timmer Sándor
kaptala és sánta készítő
DEBRECZEN, Morgó-utca 7. sz.

Harmathy antipuariumban Fűvészkert-u. 14. Disművek, regények, zeneművek féláron kaphatók.

Őnt is érdekli Megérkeztek divat-, férfi- és nőifelöltők és télikabátok, legolcsóbban kaphatók heti vagy havi részletfizetésre, Kohn Hermann utóda **Zempliner Arthur**, Hatvan-u. 17. részlet nagyáruházában.

Az új részletáruházban a mai naptól fogva nagyon olcsón beszerezheti minden hitelképes család heti 2 kor. havi 4 kor. részletfizetése mellett ruházati szükségletét, nagy választék női és férfi kabátok, öltönyök, vászon kanavász, szőnyeg függöny paplan, ruhaszövetek. Meghívásra hához megyünk rendelést felvenni Adler és Schwartz Simonffy-utca 5., halpiac, Sesztina-ház.

Legdivatosabb

Férfi ruhákat készít

40-50 koronáig

Fettmann Sándor

Budapesti férfi szabó Debrecen, Sas-u. 4.

Ha olcsón akar ruházkozni úgy vásároljon **Schwarz Salamon cégne** Simonffy-utca 2. Váray mellett. Nagy választék mindenféle ruhakelmékben, karchetekben, kész ruhák, pongyolák, női kabátok szőrmébeakban rendkívül olcsó árak. Czimre tessék ügyelni.

Borezet házilag készült kapható. Czim a kiadóba.

Eladó gázcsövek, gázlusterek, udvarba való akasztós lámpa, gázmotor. Czim a kiadóba.

Megvételre keresünk egy jó állapotban levő kézi csomagszállító kocsit. Árajánlatot a kiadóba kérek.

Makkulatur papir kapható kiadóhivatalunkban Piacz-u. 49. az emeleten.

Asztaloseknak való deszka eladó. Czim a kiadóba.

Bármilyen értékpapírt veszek. Czimmel el látott írásbeli ajánlatot a kiadóban megtudható czimre kérek.

A vágóhid melletti 24-dik számú hizlalóban 11 darab sülő eladó. 9 ártány és 2 kocza Értekezhetni ugyanott.

Tokaji bor sajáttermésű zárt üvegekben árusítatik Fűvészkert-utca 22. alatt.

Eladó Kölcsey-utca 18. számú ház mely három uri lakásból áll. Sestakert I. járason a gőzmalom szomszédságában 800 négy-szögöl szőlő föld. Értekezhetni a fenti szám alatt.

Énekes kanári madarak gyönyörű változatos hangokkal valamint tenyésztésre alkalmas feltűnő szép nőstények nagyválasztékban beszerezhető Morgó-utca 9. alatt

Lakás.

Lakás. 4 szoba (2 utcai, 2 udvari) 2 előszoba, fürdőszoba, vízvezetékekkel, konyha, cselédszoba stb. jó víz, gázvilágítás május 1 re kiadó Bethlen-utca 18.

Két szoba, konyha, mellékheységekkel minden órán kiadó. Egymalom-u. 5.

Rüstantele.

Burg Ignácz bádigos és szerelő üzletét Vár-utczáról Csapó-utca 47. szám alá helyezte át.

Lexicon: Franklin és Révay Lexicon előjegyezhető Harmathy antipuariumban Fűvészkert-u. 14.

Műlogak és fogsorokat készít Magyar fogmüterme Szent-Anna-u. 5.

Férfi és női kalapok a legjobb kivitelben javíttatnak és tisztítatnak Békés Lajos kalapos műhelyében Debreczen, Piacz-u. 46. az udvarban.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát **Benyáts Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Welsz Ferencz épület és mű-butor asztalos József-k.r.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Pörkölt kávé külöstegeességek. Bárkinek, bármily időszakban legkisebb mennyiségű kávé is megpergelek díjtalanul gázüzemű pergelőn Darvas Miksa kereskedése Teleky-utca sarok.

Gyárakba, nagyobb iparvállalatnak, intézeteknek, testületeknek **valódi porosz** darabos kösznet vaggon számra olcsón szállítok Pollák Zsigmond. Telefon 441.

Tudja már, hogy a Kossuth-utca 6. szám alatt gyönyörű Bodega nyílt. Külön étterem. Zóna reggelik. Borok, szeszes italok kaphatók.

Sarok bolt mindenfelől nagyvevő körrel, akármilyen üzletnek megfelelő helyen Morgó-utca 9. kiadó.

Szép csak az lehet, ki **Mauthner**

„Lillom oromjot” használja. — Vételnél **Mauthner** névre ügyeljünk. Kapható „**Arany Angyal**” gyógyszertár Debreczen, Piacz- és Szent-Anna-utca sarok.

MODERN NŐI DIVAT salonomban

a legkényesebb izlésnek is megfelelő **kosztümöket, alkalmi- gyászruhákat**

és pongyolákat

a legrövidebb idő alatt készíték.

A n. é. hölgyközönség b. megrendelését kérve

Csengeri Julia,

Gróf Degenfeld-tér 4.

Piacz utca 75. sz.

Bauer Károly

óra és ékszer üzlete az (iparbankkal szemben.)

Kitűnő órák

legújabb divatu ékszerek legutányosabb árban, valamint javítások legjobb szakértelemmel óras műhelyemben Piacz-utca 75. sz.

Van szerencsém érestíteni a nagyérdemű borfogyasztó közönséget, hogy pár év óta jó hírnévnek örvendő

borüzletemet

az idén is a legfinomabb saját termésű fajboraimmal szereltem fel, és azokat a rendes napi áron árusítom, úgy, hogy már 32 krajcártól kezdve kitűnő fajborok kaphatók, ugyanott sima és gyökeres ültetni való veszők bármilyen nagy mennyiségben megrendelhetők, borezet is kapható

Gelbergernél

József kir. herceg-utca 52.

**Ékszerész és órász
üzletemet**

Piacz-utca 32. sz.

a volt Szedlák-házba

helyeztem át.

És azt pazar fényvel berendezve

megnyitottam.

Szebbnél-szebb

menyasszonyi ékszerek.

Ezüst kelengyék

Gyönyörű dísz tárgyak.

Alkalmi ajándékok.

Pontos órák.

Ritka izlésű

aranyneműek.

Remek újdonságok.

Csoda olcsó árak!

A n. é. közönség szives pártfogását kéri.

Tisztelettel

Rose Dezső

órász és ékszerész

DEBRECZEN, Piacz-u. 32.

Gyümölcs fák

Legjobb ültetési ideje most ősszel van. — Egy évet nyer vele a ki gyümölcsfáit ősszel ülteti.

Kiváló szép és erőteljes koronával bíró nemes gyümölcsfákat ajánlok azonnali ültetésre, mint:

Almafák	Ringló zöld
Őrtefák	Bosztercei szilva
Kajsziabarack	Cs me e szilvák
Őszi barack	Cseresznyék
Diófák	Meggy
Eperfák	Birsék

Extra minőség válogatott magas dereku fák: 1 drb 1.20 kor. 25 darab vételnél 1.10 kor. 50 darab vételnél 1 kor. darabja. — Diófák erősség szerint. — Második és harmadik minőség 80. illetve 70 fillér.

KONTSEK GÉZA magkereskedése

és kereskedelmi kertészete

Debreczen, Kossuth-n.

„Cerberus”-Porszívó

megkiméli a

szőnyegeket és butorokat,

könnyen kezelhető!

Kézi husvágó gépek, szeszgázfűzők, vasalók, va kályha és tűzhely raktár

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Piacz-u. 23.

Nagy Lajos hirdetési irodájából

Csapó-utca 13.

Eladó ház!

Van rajta egy régi jó fűszerüzlet italmérséssel és trafikkal!

A Péterfia-utca szájában, Homok-utca 3. számú ház ezennel eladóvá tétetik! Ára e háznak 5 ezer forint! Kedvező fizetési feltételek mellett!

Szép nagy tágas udvar, cserepes téglapépülettel ellátva, melynek eleje régebbi, a hátulja azonban új. A következő mellék-helyiségeket foglalja magában:

Egy jó menetű kis szatócs üzlet, italmérséssel és trafik engedéllyel, az üzlethez tartozik három szoba, szép nagy konyhával, kamarával, pinczével, cserepes fűskamarával és cserepes sertésállal és egy udvari szoba, különálló csinos kis épületben.

Nagyon jól jár vele

aki e házat megveheti!

A titok, fiatalnak és szépnek lenni,

mondja Dirken Anna, a szelemes művésznő, meg van oldva az „OJA” amerikai csodaszappan használata által. „OJA” épséggel meglepő hatású szepítő-szer határozottan biztos hatással. „OJA” az arczsinnek vörös és fehéret ad, puha és sima, a mely mindenkit elragadtat. Az arczsin minden tisztátalanságát mint wimmerli, szep ó, veresség, mitesser, ráncz „OJA” által eltűnnek. „OJA” a duzzadt kezeket elegánsá, enyhévé, tisztává és finommá teszi. Győződjön meg, hogy „OJA” mily nagyszerű hatással van. 1 egész doboz K. 2.— 1 kis doboz K. 1.—

Sok feltűnt csekély értékű utánzat vásárlásától behatóan figyelmeztetik

Erster amerikanischer Parfümerie-Palast „OJA”

WIEN, I. Petersplatz 11.

Debreczenben a Központi drogériában kapható.

Felső kereskedelmi iskolát

végzett

gyakornok

fizetéssel felvétetik.

Alföldi Takarékpénztár Debreczenben.

PALMA

Védjegy.

Jól jár, ha

tudomásul veszi, hogy újabban utánozzák

a valódi

**PALMA-KAUCSUK-
CZIPÓSAROK**

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az utánozott dobozokban természetesen csak közönséges, unalmasok vannak, jól tezi t-hát, ha károsodását megőrzendő, a valódi **Palma-kaucsuk-czipósarok** minden dobozon látható

v djegyére ügyelli!

Védjegy.

PALMA

Utczai lakás.

Hatvan-utca 37. sz. alatt, mely áll 4 utczai, 3 udvari, 1 előszoba és tágas mellék-helyiségekből, továbbá a keresztépületben levő istálló, kocszin, kocsislak és szerszámkamara

Május 1-re kiadó.

Megtekinthető naponként délelőtt 11-től 1-ig.

„Kolláritt“ bõrlemez
 a jelenkor legjobb tetõfedõ és elszigetelõ lemeze.
Egyedélárúsitó Debreczen és vidékére
Mezõ Ármin
 fakereskedõ Wesselényi-tér 6. Kartelen kívül

Rémitó

magas árak lesznek gyakran uri és nõi ruhaszõvetekért fizetve. — Ez csak úgy kerülheti ki, ha közvetlen a gyári piac olvásáról — Kérje tehát legújabb, dús tartalmu **õsz és tél mintagyűjteményem**

költségmentes beküldését. Csak elsõrendû gyártmányt és legappártabb saison-újdonságot tartok raktáron. Posztó-áruház **Schmidt Ferencz** Jägendorf 158. Osztrák-szilézia.

TEGYEN

EGY KÁRTYÁRA

5 FILLÉR bélyeget

ÉS NYERHET

december 27-én 1 MILLIÓ KORONÁT

ha megrendel nálunk

Convertált Magy. Jélzalogsorsjegyet

darabonkint 40 havi K 5.10 részletre

34 " " 5.80 "

25 " " 7.80 "

Ezen sorsjegy évi 6 huzásban 1 millió, 500.000, 300.000 kor. fõ- és számos nagy melléknyereményre játszik és minden sorsjegyet okvetlen ki kell sorolni legalább is a 190 koronát érõ legkisebb nyereményel. Bármely nyeremény már az elsõ részlet befizetése után egészben a vevõt illeti. Ha tehát az elsõ részletet postautalványon vagy levélbélyegen megkapjuk, megküldjük a megvásárolt sorsjegy számát tartalmazó vételi okmányt, melynek alapján azonnal játékjogosult. A többi részlet befizetése minden postahivatalná portómentes, mert megfelelő bef. lapokat is küldünk. A részletek kifizetése után az eredeti sorsjegy bármikor korábban is átvehető. Sorolási lapot havonta ingyen küldünk. Aki az elsõ két részletet egyszerre küldi, annak a harmadikat el engedjük, mirõl nyugtát adunk. Árunk natóság el lenõzés mellett törvényesek. — Eladókat bárhol alkalmazunk.

MAGYAR MERCURBANK R.-T., BUDAPEST
 Ferencz József-tér 5. (Gresham-palota.)

Butor részletfizetésre

a legegyszerűbttõl a legmodernebbig kedvezõ fizetési feltételek mellett, jutanyos árban kapható

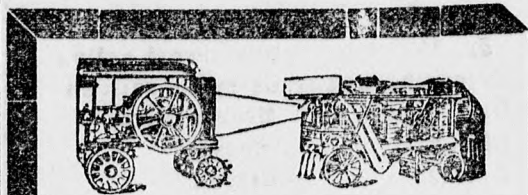
Grünfeld Mór

püspökladányi butorkereskedõnél, aki levélbeni tudakozódásra minden felvilágosítást is készséggel megad.

Nõi zenekar

a legnagyobbított „Remény“ kávéházban november 26-ától, ahol tisztán kezelt bel- és külföldi borok kaphatók.

Tisztelettel
Weisz Márkus kávé.

A legújabb rendszerû moteresõplõkészletek, továbbá a legjobb benzín-nyersõlaj és szõvegázmotorok, valamint teljes malomberendezések legolcsóbbban

TREBITSCH GYULA motor telepén

Budapest, VI., Eötvös-utca 42. kaphatók.

Teljes jótállás! Könnyű részletfizetés!

Árjegyzék ingyen!

Ezen jóhírű cég motorai könnyű kezelésük és nagy erõkifejtésük folytán az egész országban nagy elterjedésnek és közkedveltségnek örvendenek.

Iroda megnyitás.

Van szerencsém értesíteni a t. jogkeresõ közönséget, hogy

ügyvédi irodámat

Bethlen-utca 10. sz. alatt (Kömlössyházban) megnyitottam.

Tisztelettel

Dr. Kömlössy Imre

ügyvéd.

ajándékok!

küldünk Önnek postafordultával ingyen és bérmentve, ha árjegyzékünk széküldése czéljából nekünk

100 darab

csak vidékiek

magán és államhivatalnokok, tanítók, írók, orvosok, egészségügyi hivatalnokok, gyárosok és gyári hivatalnokok, jobban szituált magánzók, kereskedők, iparosok stb. címelt lakóhelyükrõl és annak környékükrõl tisztán és olvashatóan egy ív papírra leírva beüld.

Vortreib patentierten Reanheiten

LEOPOLD WEISS, WIEN.

11/2, Lichtenauergasse 4.

Debreczeni címeket nem használhatunk, ahelyett küldhet különbözõ kisebb vagy legkisebb községek címeket.

Tartozik

Fõkönyveket
 Naplókat
 Pénzár könyveket
 Folyó számla könyveket
 minden
 Segéd könyvet

Bankoknak, kereskedelmi és gyári irodák részére készít kiváló minõségben

Követel

Antalfy Ferencz

üzleti könyvgyára

vonalozó Intézete

Debreczen

Piacz u. 31.

Megnyilt az új „Zóna“ bodega

Debreczen, Piacz-utca 83. szám alatt

A n. érdemü közönség szives tudomására hozzuk, hogy a mai kor igényeinek megfelelõ

modern berendezésü Bodegát

nyitottunk, ahol egé-z nap kapható hideg é meleg ételek, friss csapolásu sörök, hegyi és homoki borok, zóna reggelik. Szolid és figyelmes kiszolgálás.

Sz ves pártfogást kér a tulajdonos

Weinberger és Társ.

„Gyöngyvirág Crème“

az arokrémek gyöngye!

Szeplõ, májfoltok, pattanások s bõrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, lehérré és ádóvé teszi az archõrt! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenõ

„Kigyó“ címü gyógyszeráraban,
DEBRECZEN.

Egy kísérlet bebizonyítja

hogy a

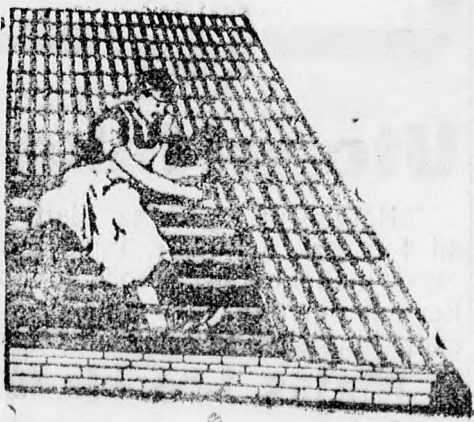
Róth Antal

vilanyerõre berendezett kávépõrkõlõjén

Csapó-utca 17. szám

minden fél óráan frissen põrkõlt legfinomabb kávé keverek minõségû legfeülmulhatalanok.

Az építettõ és építõ közönség figyelmébe.

Már sokan tudják hogy ajánlatos az építkezésnél a Karczagi Aggyag ipar termékével is költségvetést csináltatni, mivel a karczagi gépcserap könnyüségénél fogva olcsóbb tetõszerkezetet igényel, ugyanis míg a kézi cserap csak 15—16 cm. széles és súlya drb.-ként 180—140 kg. addig a gépcserap 17 1/2 cm. széles és súlya drb.-ként 180—135 kg. tehát 10—12 %-al könnyebb, kézi cserapból szükséges 48—45 drb. súlya 55—68 kg. addig a gépcserapból szükséges 36 drb. súlya 46 kg. Ezzõ után az arány még rnszabb, mivel a kézi cserap 20—25 % vizet vesz fel tehát eõ után negyzet méterenként 70—80 kg. súlyu lesz addig a gépcserap csak 8—9 % vesz fel és így negyzet méterenként 50—51 kg. lesz. A nyers faazati téglával mivel azokat 1/4, 1/2, 3/4 és 1/2 nagyságba is készíti fenti gyár, szép felület kapunk, melynek fentartására sem kell gondolni. A vevõ közönség kényelmére a helyteli fakereskedésekben raktárt létesítettünk, de megrendelheik gyártmányaink gyárvezetõségünknel is vagy ahõtrõtt tulajdonosnál.

LÓWÉ ÁRMIN

Karczagi aggyagipar tulajdonosnál, Széchény utca 23.

Megnyílt! **Uj Női Confectió üzlet** Uj
 ➤ **Csapó- és Rákóczi utca sarkán.** ←
 Saját érdeke mindenkinek **ősz és tél**
Női-, Leányka- és Gyermekek Felöltőket
Szatmári János
 női szabó üzletéből szerezze be.
Bevásárlásnál sok pénzt takarít meg.

Majdnem ingyen!
 Az idei brüsszeli világkiállításon volt kiállítva és por által alig észrevehetően bepiszkított vásznak és damaszt árak mélyen az árak értékén alul eladatnak és pedig:
28 drb. I. rendű lenn ágylepedők, garant. lenn 150 cm széles darabja 15 méter á 18 K.
28 drb. rumburgi lenn vászon I. a minőség drb. mint 23 mtr á 20 K.
32 tc. nehéz dupla damaszt törölköző 50/100 cm. 1 tucat á 14 K.
30 tucat lenn-damaszt törölköző 50/100 cm. tucatja 8 K.
25 drb. nehéz dupla damaszt 6 személyre való terítő dbja á 8 K.—
27 drb. kávék terítők 6 személyre elegáns színekben rózsaszínű, sárga, világoskék dbja á 7 K.—
 A szétkúrdítás a megrendelések szerinti sorrendben utánvétellel történik. A nyolc nap előtt hirdetett paplan epedők teljesen elfogytak.
 Megnem felelőért a pénzt azonnal visszaküldöm.
S. STEIN
 lennszövőde Nachod, (Csehország.)

Mit kell a vendéglősnek tenni, hogy üzletét kellő magaslapon tartsa?

Vendégeit művészi zene nyújtása által magához ragadja.

A mi

Atlantic-Orchestrionjaink,
 Phonoliszt, Clavistist, Universal Heliosaink

avendéglősnek kész bevételeket és állandóan forgalmat szaporítanak.

Ludwig Hupfeld A.-G.

Wien, VI., Mariahilferstrasse 5/9.

Európa legrégebb és legjelentősebb zongora-gyára.

100 hivatalnok és munkás.

55 első díj. 100 szabadalom stb.

VASÁRNAPI UJSÁG

decemberben küldi szét

előfizetőinek nagy terjedelmű és díszes kiállítású ünnepi ajándékát, **KARÁCSONY-t,**

mely az idén is a nagyszámú kiváló közlemények és művészi illusztrációk javát adja olvasóinak. **Ediszalbumot,** mely nagy terjedelme és pazar kiállítása mellett **a legszebb karácsonyi ajándék,** azok az előfizetők is akik most lépnek az előfizetők sorába **ingyen kapják.**

A **VASÁRNAPI UJSÁG** 57 éve szolgálja már a magyar művelődés ügyét s ezzel általánosan ismertté és kedvelté vált a művelt magyar olvasóközönség köreiből. Hatásának és elterjedésének eszköze az volt, hogy félszázadnál hosszabb idő alatt mindig lépést tartott kulturánk és irodalmunk általános haladásával s fontos tényezője volt a nemzeti irodalmi törekvéseknek. A **Vasárnapi Ujság** fenntartotta a **nemes irodalmi és nemzeti hagyományokat,** hű tükrö a magyar művelődés mai állapotának, közéletünk és társadalmi életünk nevezetes mozgalmainak és tájékoztatja olvasóit a külföld mindazon eseményeiről, melyeket a művelt magyar embernek ismernie kell.

A **Vasárnapi Ujság** hasábjain a magyar élet, irodalom és művészet tárgyilagosan és mindig a legmagasabb szempontokból tekintve tárul a közönség elé, de bátran hivatkozhatik arra is, hogy a magyar olvasóközönség igényeinek növekedésével lépést tartott a szerkesztőség igyeke-

zete, valamint a kiadók áldozatkészsége is, melylyel ez igényeket kielégíteni törekedtek. **Belső tartalmára, külső díszére, illusztrációinak gazdagságára a Vasárnapi Ujság** a magyar viszonyokhoz képest a lehető legjobbat és legtöbbet igyekszik adni; **munkatársai a mai magyar irodalom legkiválóbb művelőinek egész serege.**

A hét aktuális eseményeit évenként másfél ezernél több képből örökíti meg; a legjobb hazai és külföldi írók regényeit közli s írásban, képből állandóan bemutatja a női divat változásait. Mindezeket felül előfizetőinek karácsonyra olyan **díszes kiállítású ünnepi albumot ad ingyen,** mely egy szépirodalmi lap teljes évfolyamával szinte egyértékű.

A **„KARÁCSONY”** című ez ünnepi ajándékunk kiváló elbeszélő-írók és költők legbecsebb szépirodalmi műveinek egész sorát teszi le egy nagy terjedelmű, pazar kiállítású albumban a művelt magyar közönség karácsonyfája alá, **kiváló magyar művé-**

szek illusztrációival és színes mű mellékletekkel, melyek világhírű regények és újabb külföldi és magyar mesterek képeit teszik közkinccsé.

A **Vasárnapi Ujság** népszerű melléklapja, a **VILÁGKRÓNKA** hetenként egy íven, számos képpel illusztrálva jelen meg és az általánosabb érdekű napi eseményeket tárgyaló cikkeken kívül rendszeren közöl **elbeszéléseket, regényeket, utirajzokat, mulattató kisebb közleményeket és hasznos tudnivalókat.**

A „**Vasárnapi Ujság**” előfizetési ára:
 negyedévre 5 korona
 félévre 10 „
 a „**Világkrónika**”-val együtt:
 negyedévre 6 korona
 félévre 12 „

Mutatványszámokat levelezőlapon kifejezett kívánatra bárkinek készségelel küld

a **VASÁRNAPI UJSÁG** kiadóhivatala
 Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

